

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR XX/118/2008
RADY GMINY MICHAŁÓW
Z DNIA 5 WRZEŚNIA 2008 ROKU

**GMINNA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY MICHAŁÓW
NA LATA 2008-2015**

MICHAŁÓW 2008

SPIS TREŚCI.....	1
I. WSTĘP.....	3
II. CEL I PROCES TWORZENIA STRATEGII.....	5
2.1 PRZESŁANKI I PODSTAWY PRAWNE DO OPRACOWANIA GSRPS.....	5
2.2 USTAWY REGULUJĄCE SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ.....	7
2.3. HORYZONT CZASOWY ORAZ ETAPY BUDOWANIA STRATEGII.....	10
III. DOKUMENTY STRATEGICZNE ISTOTNE DLA ROZWOJU GMINY.....	12
IV. CHARAKTERYSTYKA GMINY MICHAŁÓW.....	18
4.1 STRUKTURA DEMOGRAFICZNA GMINY.....	19
4.2 SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE.....	24
4.3 ŹRÓDŁA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I ICH IDENTYFIKACJA.....	34
4.4 KAPITAŁ SPOŁECZNY GMINY – ANALIZA ZASOBÓW GMINY.....	37
V. KIERUNKI ROZWOJU GMINY MICHAŁÓW.....	52
5.1 WIZJA ROZWOJU GMINY MICHAŁÓW.....	55
5.2 CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE ORAZ ZADANIA STRATEGICZNE GMINY MICHAŁÓW.....	56
5.3 EFEKTY PRACY UZYSKANE PODCZAS KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.....	70
VI. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ.....	72
6.1 MONITORING I AKTUALIZACJA... ..	72
6.2 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	73
ZAŁĄCZNIKI.....	86
WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW.....	96
WYKAZ TABEL.....	97

I. WSTĘP

Wstąpienie Polski w struktury Unii Europejskiej spowodowało, że przed władzami samorządowymi postawiono nowe zadania wynikające z prowadzenia polityki regionalnej. Również sfera społeczna należy do zadań lokalnych samorządów. Od dnia 1 maja 2004 roku w Polsce obowiązuje nowa ustawa o pomocy społecznej – ustawa z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593), która reguluje sprawy związane z realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej. Przy realizacji strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do innych aktów prawnych (m.in. z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego i inne) ze względu na różnorodność problemów społecznych występujących w gminie.

Opracowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski ze strony władz lokalnych i instytucji opieki społecznej dla poprawy jakości życia.

Celem strategii jest określenie celów w zakresie polityki społecznej w gminie Michałów a także ustalenie jakie są priorytety w tym zakresie. Można to zrealizować poprzez przeprowadzenie diagnozy i analizy problemów społecznych występujących na terenie gminy w oparciu o dane będące w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (uzyskane w toku bieżącej jego działalności), Urzędu Gminy, Powiatowego Urzędu Pracy oraz instytucji i organizacji współpracujących z GOPS. Strategia ma określać także kierunki strategicznych działań odniesionych do rzeczywistych problemów społeczności lokalnej (m.in. bezrobocia i problemów z zatrudnieniem, pomocy na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym, osób niepełnosprawnych, starszych, rodzin i dzieci z problemami opiekuńczo wychowawczymi itd.), wskazanie skutecznych kierunków działań dla ich rozwiązywania, a także ustalenie współpracy instytucjonalnej dla poszczególnych problemów społecznych.

Kolejnym etapem jest stworzenie optymalnego programu działania. Pomoc ma opierać się nie tylko na wsparciu materialnym, ale i pomocy psychologicznej (wsparciu w umacnianiu postaw aktywnych), ścisłej współpracy instytucji i organizacji społecznych.

Opracowując lokalną strategię rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniono dokumenty programowe unijne, krajowe, wojewódzkie i lokalne, w których akcentuje się konieczność zapewnienia dialogu i partnerskiej współpracy instytucji rządowych, samorządowych, organizacji pozarządowych oraz środowisk lokalnych i społeczności lokalnej.

Strategia jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa społecznego mieszkańców gminy. Nie jest to jednak dokument sztywny. Wyznacza on kierunki i ramy dla planowanych zmian. W miarę zmieniającej się sytuacji społecznej strategia może być uzupełniana o nowe działania i cele. W trakcie realizacji będzie ona poddawana stałej kontroli, czy przyjęte cele i zadania są nadal aktualne oraz czy nie zmieniły swojej hierarchii.

II. CEL I PROCES TWORZENIA STRATEGII

2.1. PRZESŁANKI I PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA GSRPS

Podstawą prawną do opracowania strategii jest m.in. Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004r Nr 64 póź. 593 z późn. zm.) art. 17 tej ustawy brzmi następująco:

„Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1.Opracowywanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.”

Ustawa o pomocy społecznej szczegółowo określa:

- ❖ zadania w zakresie pomocy społecznej
- ❖ rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania
- ❖ organizację pomocy społecznej
- ❖ zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. (art.3)

Ustawa określa również kiedy osobom i rodzinom udziela się pomocy społecznej w szczególności z powodu (art7):

- ❖ ubóstwa
- ❖ sieroctwa
- ❖ bezdomności
- ❖ bezrobocia
- ❖ niepełnosprawności
- ❖ długotrwałej lub ciężkiej choroby
- ❖ przemocy w rodzinie
- ❖ potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
- ❖ bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych
- ❖ braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze
- ❖ trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy
- ❖ trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.
- ❖ alkoholizmu i narkomanii
- ❖ zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej
- ❖ klęski żywiołowej

2.2. USTAWY REGULUJĄCE SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ:

Ustawa o świadczeniach rodzinnych (DZ.U. Nr 228, poz.2 z dnia 28 listopada 2003r z póź. zm.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych reguluje nowy system świadczeń poza ubezpieczeniowych, finansowych w całości z budżetu państwa, całkowicie odrębny od systemu pomocy społecznej. Ustawa wprowadziła tylko jeden zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, które zastępują obecne zasiłki i świadczenia (np. zasiłek wychowawczy, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, jednorazowy zasiłek macierzyński z pomocy społecznej, gwarantowany zasiłek okresowy)

Ustawa o zatrudnieniu socjalnym z 13 czerwca 2008r (Dz. U. Z 2003r Nr 122. poz. 1143)

Ustawa o zatrudnieniu socjalnym stwarza szanse na powrót do społeczeństwa osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego. Ustawa kładzie nacisk na edukację i aktywizację środowisk marginalizowanych zawodowo i społecznie, a także na wspieranie zatrudnienia dla tych grup. Nowa regulacja ma zastosowanie przede wszystkim do osób, które nie posiadają własnych dochodów, a w szczególności:

- osób bezdomnych w procesie wychodzenia z bezdomności,
- osób uzależnionych od alkoholu w procesie leczenia,
- osób uzależnionych od narkotyków w procesie leczenia,
- osób chorych psychicznie,
- długotrwale bezrobotnych,
- byłych więźniów oraz uchodźców

Nowa ustawa powołuje do życia Centra Integracji Społecznej, w których osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, np. bezdomne lub uzależnione od alkoholu, będą mogły liczyć na zatrudnienie socjalne. Osoby te mogą przebywać w centrach od 1 do 1,5 roku oraz będą otrzymywały pieniądze za wykonywaną pracę.

W pierwszym miesiącu pracy wynagrodzenie będzie równe 40 proc. zasiłku dla bezrobotnych, a w okresie do jednego roku -80 proc. zasiłku.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994r. Nr 111, póź.535, z póź.zm.)

Według ustawy ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane.

Ustawa przewiduje, że w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, Kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

W świetle ustawy ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na:

1. Promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
2. Zapewnianiu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
3. Kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003r. Nr 96 poz.873)

Ustawa ta jest ważnym aktem prawnym, wprowadzającym kompleksowe rozwiązania dotyczące podstawowych dziedzin działalności organizacji pozarządowych w Polsce.

Obszary, które reguluje ustawa to:

1. prowadzenie działalności pożytku publicznego (działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego),
2. uzyskiwanie przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku publicznego oraz konsekwencje z tym związane (warunki uzyskania statusu

- organizacji pożytku publicznego)
3. nadzór nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego
 4. wolontariat.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. (Dz. U. z 1982r. Nr 35, poz. 230, z póź. zm.)

Rozwiązywanie problemów alkoholowych zakłada i większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowana na poziomie samorządów gmin, które na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskały kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Ustawodawca w art. 41 ust 1 stanowi: „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań gminy”.

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2001r. Nr 71 poz. 733 z póź.zm.) – jako załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu RP z 7 lutego 2005 r. Dz. U. Nr 31 poz. 266.

Ustawa reguluje zasady i formy ochrony praw lokatorów oraz zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy. Tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy. Gmina na zasadach i warunkach przewidzianych w ustawie, zapewnia lokale socjalne i lokale zamienne, a także zaspokaja potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach.

2.3 HORYZONT CZASOWY ORAZ ETAPY BUDOWANIA STRATEGII

Do prac nad budową Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zgłosiło się 48 osób z terenu Gminy Michałów, które wyraziły zainteresowanie w procesie planowania strategicznego. Wśród nich znalazły się osoby będące członkami Rady Gminy, jak również osoby z szeroko pojętej lokalnej społeczności niezwiązane bezpośrednio ze strukturami zarządzania w gminie. Prace nad Strategią były prowadzone przez Zespół Roboczy w skład którego wchodził:

Henryka Gietka-Bębenek - z-ca wójta

Halina Głombińska - skarbnik gminy

Monika Strączek - pracownik GOPS

Magdalena Ziółkowska - kierownik GOPS

Małgorzata Leszczyńska - pracownik urzędu gminy

Dorota Bębenek- kierownik biblioteki publicznej

Poszczególne etapy planowania przeprowadzone zostały na spotkaniach, które odbyły się:

3 kwietnia 2008r. (uczestniczyło 27 osób załącznik nr 4 do Strategii)

25 kwietnia 2008r. (uczestniczyło 21 osób załącznik nr 5 do Strategii)

14 maj 2008r. (uczestniczyło 11 osób załącznik nr 6 do Strategii)

5 czerwca 2008r. (uczestniczyło 15 osób załącznik nr 7 do Strategii)

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Michałów została zatwierdzona uchwałą Rady Gminy Michałów.

Spotkania pełniły funkcję działań mających na celu analizę potrzeb społecznych. Należy podkreślić, że społeczność uczestniczyła w spotkaniach bardzo aktywnie. Podczas kilkunastu godzin warsztatowych przeprowadzono diagnozę obszaru objętego strategią, przeprowadzono analizę SWOT oraz analizę potrzeb społeczności w kontekście możliwości realizowania działań w latach następnych m.in.w ramach

Poakcesyjnego Programu Wspierania Obszarów Wiejskich. Po dogłębnej analizie i dyskusjach wyłoniono główne problemy Gminy Michałów oraz cele rozwoju. Wspólne wypracowane i uświadomione problemy zostały przełożone na wizję, jej cele i zadania na przyszłość. Efektem konsultacji społecznych wspólnych spotkań, debat i pracy jest opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych. Dokonano przy tym sprawdzenia komplementarności tych założeń z zapisami zawartymi w innych dokumentach programowych.

Informacje o przygotowywaniu strategii były na bieżąco umieszczane w Internecie na stronie Urzędu Gminy Michałów.

Cele Strategii powinny być wyrazem dążeń i aspiracji społeczności lokalnej zmierzających do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w potencjale ludzkim i materialnym dla przyszłej integracji. Strategia jest więc instrumentem umożliwiającym podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w odległej perspektywie czasu. Zasady realizacji polityki długofalowej określają cele strategiczne i zadania związane z ich realizacją, działania i decyzje zarówno w najbliższym okresie, jak i decyzje w dalszym okresie powinny być podejmowane na podstawie niniejszej strategii.

Jako element żywy Strategia będzie podlegać ciągłym zmianom, będą pojawiać się nowe, ważne cele, a część z przedstawionych w dokumencie straci swoją aktualność. Ten ciągły proces zmian jest jak najbardziej pożądany, ponieważ będzie on miernikiem działań i dążeń społeczności lokalnej. Strategia jest ciągle „otwarta” na społeczną dyskusję oraz wszelkie konstruktywne uwagi i wnioski.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych służyć będzie jako podstawa określająca kierunki zamierzeń rozwojowych w sektorze pomocy społecznej na terenie Gminy Michałów w latach 2008 – 2015.

III. DOKUMENTY STRATEGICZNE ISTOTNE DLA ROZWOJU GMINY

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została opracowana w oparciu o inne dokumenty strategiczne m.in.:

NARODOWE STRATEGICZNE RAMY ODNIESIENIA (NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI).

Dokument został przygotowany w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego i zaakceptowany przez Komisję Europejską 9 maja 2007 r. Wymóg przygotowania NSRO wynika z rozporządzenia Rady nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006.

Cel główny Narodowej Strategii Spójności to tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Do realizacji celu głównego NSRO przyczyniać się ma 6 celów szczegółowych:

1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa,
2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej,
3. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski,
4. Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług,
5. Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
6. Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

NARODOWA STRATEGIA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski – dokument przygotowany przez Zespół Zadaniowy ds. Reintegracji Społecznej, któremu przewodniczył ówczesny Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Jerzy Hausner. Zespół został powołany 14.04.2003 r. przez Prezesa Rady Ministrów. W zespole, który przygotowywał ten dokument brali udział przedstawiciele związków zawodowych i organizacji pozarządowych, a także kilku ministerstw, samorządów terytorialnych i organizacji międzynarodowych. Dokument został przyjęty w czerwcu 2004 r.

Cele polityki integracji społecznej w Polsce wynikają także z celów w zakresie zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego przyjętych w grudniu 2000 r. przez Radę Europejską w Nicei. Polska w pełni akceptuje ich zasadność, co zostało oficjalnie potwierdzone przez przyjęcie w grudniu 2003 r. wspólnego Memorandum Polski i UE o Integracji Społecznej. Zarówno Wspólne Memorandum jak i Krajowy Plan Działania na rzecz Integracji Społecznej są elementami realizacji Strategii Lizbońskiej, która została przyjęta przez piętnaście krajów członkowskich w marcu 2000 r. Priorytety Narodowej Strategii Integracji Społecznej stworzone zostały z perspektywą ich realizacji do 2010 roku.

W ramach Strategii Integracji Społecznej zostały opracowane priorytety działań:

1. Wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym
2. Poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim
3. Upowszechnienie kształcenia wyższego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy
4. Rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci
5. Radykalne ograniczenie skrajnego ubóstwa
6. Ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych
7. Ograniczenie bezrobocia długookresowego
8. Zmniejszenia bezrobocia wśród młodzieży
9. Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych
10. Zwiększenie uczestnictwa w aktywnej polityce rynku pracy

11. Upowszechnianie kształcenia ustawicznego
12. Wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności
13. Powszechne ubezpieczenie zdrowotne
14. Kobiety i dzieci objęte programami zdrowia publicznego
15. Wzrost dostępu do lokali (mieszkań) dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością
16. Dostęp do pracowników socjalnych
17. Rozwój pomocy środowiskowej – zwiększenie liczby osób objętych usługami pomocy środowiskowej
18. Zaangażowanie obywateli w działalność społeczną
19. Realizacja NSIS przez samorządy terytorialne
20. Dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej integralnie wiąże działania w obszarze pracy, edukacji, kultury, komunikacji społecznej i zabezpieczenia społecznego.

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2007-2015 (SRK)

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 (SRK) jest podstawowym dokumentem strategicznym określającym cele i priorytety w obszarze rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić.

Strategia wyznacza cele oraz identyfikuje obszary uznane za najważniejsze z punktu widzenia osiągnięcia tych celów, w których koncentrowane będą działania państwa. Uwzględnia jednocześnie najważniejsze trendy rozwoju światowej gospodarki oraz cele, jakie stawia Unia Europejska w Strategii Lizbońskiej. SRK nadaje priorytet działaniom, jakie podejmie rząd w latach 2007-2015 w celu realizacji wizji Polski.

Głównym celem Strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin. Cel główny, a także problemy społeczno-gospodarcze wynikające z zapóźnień rozwojowych, niedoinwestowania polskiej gospodarki oraz uwarunkowań zewnętrznych, wskazują na priorytety. Określają one najważniejsze obszary działań, dzięki którym możliwe będzie osiągnięcie głównego celu SRK. Priorytetami tymi są:

- a) Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki,
- b) Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej,
- c) Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości,
- d) Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa,
- e) Rozwój obszarów wiejskich
- f) Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO.

Dokument Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego został przyjęty uchwałą Nr XIV/225/2000 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 2000r. Strategia stanowi całościową koncepcję rozwoju województwa świętokrzyskiego w kilkunastoletnim horyzoncie czasowym do 2015r. W dniu 26 października 2006r została zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 i przyjęta przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego. Misją strategii jest Podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców województwa świętokrzyskiego. Poprawa warunków życia obejmuje takie jego aspekty jak:

- ❖ warunki wzrostu zamożności poprzez pracę zarobkową i pomnażanie kapitału;
- ❖ warunki funkcjonalne życia w gospodarstwie domowym i w jego otoczeniu, w tym poprawa standardów mieszkaniowych;
- ❖ warunki estetyczne środowiska;

- ❖ poczucie satysfakcji i realizacji wielostronnie rozumianej kariery;
- ❖ możliwość zakładania rodziny;
- ❖ bezpieczeństwo ekologiczne, sanitarne i społeczne (ochrona przed skutkami patologii społecznej);
- ❖ dostępność do informacji i wiedzy, w tym wykształcenia w różnych dziedzinach;
- ❖ możliwość nawiązywania kontaktów społecznych w różnych płaszczyznach życia i w różnym wymiarze odległości;
- ❖ możliwość rozwoju działalności społecznej;
- ❖ dostępność do pozytywnych osiągnięć cywilizacyjnych.

Rozwój zasobów ludzkich jest jednym z ważniejszych celów strategii. Trudno wyobrazić sobie rozwój gospodarki opartej na wiedzy bez spójnego systemu kształtowania społeczeństwa wiedzy. Warunkiem jest zwiększenie dostępności do edukacji oraz poprawa jakości kształcenia na wszystkich poziomach edukacji. Lepsze dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy wiąże się z koniecznością wyposażenia młodych ludzi w podstawowe umiejętności z dziedziny gospodarki, a także kształtowania postaw przedsiębiorczości, co w przyszłości zaowocuje zwiększeniem liczby pracujących na własny rachunek i tworzących nowe miejsca pracy. Ważna jest także rola edukacji ustawicznej adresowanej do szerokich grup społecznych umożliwiająca podnoszenie kwalifikacji oraz uzupełnienie wiedzy.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MICHAŁÓW

Strategia Rozwoju Gminy Michałów została opracowana w 2001r i określa kierunki rozwoju Gminy Michałów do roku 2010. Wizja Gminy Michałów jest następująca: Gmina Michałów świadczy swoim wykształconym, przedsiębiorczym mieszkańcom i przebywającym w gospodarstwach agroturystycznych turystom wysokiej jakości usługi publiczne, dochodowe rolnictwo daje utrzymanie mieszkańcom, a młodzież posiada perspektywy swojego rozwoju.

Wizja Gminy Michałów będzie zrealizowana poprzez strategiczne cele rozwoju:

- I. Gmina Michałów atrakcyjnym miejscem inwestycyjnym.
- II. Gmina Michałów silną siłą Stadniny Koni.
- III. Gmina Michałów świadczy kompleksowe usługi publiczne.
- IV. W gminie Michałów funkcjonuje dochodowe rolnictwo.

Realizacja Strategii Rozwoju ma się przyczynić do stworzenia możliwości zaangażowania młodych, wykształconych ludzi w rozwój gminy, to szansa powstrzymania migracji oraz dzięki nowemu spojrzeniu, podejściu szansa jej szybszego rozwoju. To młodzi ludzie, wchodzący w dorosłe życie, kończący studia powinni w dużej części stanowić o przyszłości gminy. Kolejny problem ujęty w Strategii to pobudzenie społeczności lokalnej, wyrównanie poziomu kształcenia w szkołach na terenie gminy, reorganizacja służby zdrowia oraz integracja mieszkańców. Właściwe i efektywne zarządzanie gminą w dużej części zależy od integracji społeczności lokalnej.

IV. CHARAKTERYSTYKA GMINY MICHAŁÓW

Gmina Michałów ma powierzchnię **112,21 km²**, jest jedną z gmin województwa świętokrzyskiego i graniczy:

- **od północy** - z gminą Imielno,
- **od wschodu** - z gminą Pińczów,
- **od południa** - z gminą Działoszyce,
- **od zachodu** - z gminą Wodzisław.

Gmina Michałów znajduje się w południowo-zachodniej części Niecki Nidziańskiej, w obrębie Płaskowyżu Jędrzejowskiego, Doliny Nidy i Garbu Wodzisławskiego. Lokalizacja w obrębie kilku jednostek fizjograficznych różnicuje krajobraz gminy i stwarza dogodne warunki do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej, dając możliwość podziwiania malowniczych krajobrazów, zwiedzania interesujących miejsc, wędkowania, korzystania z kąpeli rzecznych, grzybobrania i spacerowania po lesie.

Południowa część gminy położona w obrębie Garbu Wodzisławskiego kontrastuje z pozostałym bezleśnym terenem. Garb o wysokości bezwzględnej od 240 do 326 m n.p.m. stanowi wyraźną wyżynę w stosunku do sąsiadujących subregionów: Doliny Nidy i Płaskowyżu Jędrzejowskiego. Ma on charakter falistej, lessowej wyżyny poprzedzielanej licznymi parowami, suchymi dolinkami i wąwozami o stromych zerodowanych stokach. Malownicze wzniesienia pokrywają pola uprawne oraz lasy wododziałowe, pomiędzy którymi wkomponowane są poszczególne wsie. Wschodnia część gminy obejmuje Dolinę Nidy. Rzeka Nida wraz z prawym dopływem - rzeką Mierzawą jest dużym walorem gminy, nie tylko ze względów rekreacyjnych ale i przyrodniczych. Znajdują się tutaj miejsca bytowania bobrów, wielu gatunków ptaków wodno-błotnych i ryb słodkowodnych. Północno-zachodnia część gminy to Płaskowyż Jędrzejowski. Jest on słabo zalesioną, falistą wyżyną o łagodnych i szerokich wzniesieniach, pomiędzy którymi leżą płaskie równiny piaszczyste. Klimat gminy jest charakterystyczny dla całego obszaru Niecki

Nidziańskiej, jest łagodny bez gwałtownych skoków temperatury i o stosunkowo małej ilości opadów.

4.1 STRUKTURA DEMOGRAFICZNA GMINY MICHAŁÓW

Spółceństwo w procesie rozwoju lokalnego odgrywa rolę podmiotu tego procesu. Wynika to z rozstrzygnięcia przez nie o kształcie ustroju i systemu gospodarczego oraz o charakterze i składzie organów władzy samorządowej, która decyduje o kierunku strategii rozwoju. Z tego względu ocena sytuacji demograficznej jest jedynym z czynników warunkujących możliwości i potrzeby rozwoju gminy. Do oceny tego stanu w Gminie Michałów wybrano takie czynniki jak: ludność, płeć, migrację, przyrost naturalny.

Na terenie gminy w 2007 roku zamieszkiwało 4 954 osób w 20 sołectwach.

Tab.1 Liczba osób na terenie Gminy Michałów z podziałem na miejscowości.

	2005	2006	2007
Góry	360	361	361
Zagajów	284	275	273
Węchadłów	497	493	487
Tomaszów	170	166	163
Przeclawka	145	143	148
Karolów	61	56	56
Końków	111	109	108
Polichno	108	106	104
Sadkówka	46	42	42
Michałów	1085	1080	1058
Pawłowice	264	268	264

Zagajówek	186	180	186
Tur Dolny	264	268	264
Tur Górny	193	189	189
Tur Piaski	120	120	121
Zawale Niegosławskie	43	44	44
Jelcza Mała	59	59	58
Jelcza Wielka	137	133	127
Sędowice	569	571	568
Wrocieryż	343	345	341
OGÓŁEM	5 045	4 997	4 954

Na przełomie 3 lat na terenie Gminy Michałów można zaobserwować tendencję spadkową jeśli chodzi o liczbę mieszkańców. W 2005 roku ogólna liczba osób to 5045 w 2006 roku 4997 natomiast w 2007 roku ta liczba jest jeszcze mniejsza i wynosi 4954 osoby. (Dane z Urzędu Gminy w Michałowie-Ewidencja ludności)

Tab. 2 Powierzchnia i ludność w 2004/2005/2006 roku (GUS Rocznik statystyczny 2005/2006/2007)

OKRES CZASOWY	2004	2005	2006
POWIERZCHNIA (km²)	111	111	112
LUDNOŚĆ OGÓŁEM	4925	4870	4831
MEŹCZYŹNI	2444	2420	2413
KOBIETY	2481	2450	2418
NA 1KM²	44	44	43
KOBIETY NA 100 MEŹCZYŹN	102	101	100

Powierzchnia gminy to 112 km² a na 1 km² przypadają 43 osoby. Zgodnie z danymi GUS w 2006 roku ogółem było 4831 mieszkańców z czego 2413 (49,95%) to mężczyźni a 2418 (50,05%) to kobiety. Powyższa tabela dokładnie przedstawia jak zmienia się liczba ludności, spadek jest zauważalny bo w 2004 roku było 4925 mieszkańców a w 2005 roku już 4870.

Różnica w liczbie ludności w powyższych tabelach wynika z faktu iż GUS podaje dane skorygowane o liczbę zgonów, liczbę migracji dlatego występują rozbieżności między danymi z Ewidencji ludności a danymi z GUS.

Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w 2005/2006/2007 roku (GUS Rocznik statystyczny 2005/2006/2007)

Tab.3

OKRES CZASOWY	2004	2005	2006
LUDNOŚĆ W WIEKU:			
PRZEDPRODUKCYJNYM	1072	1035	992
KOBIETY	540	513	476
PRODUKCYJNYM	2742	2744	2764
KOBIETY	1231	1231	1243
POPPRODUKCYJNYM	1111	1091	1075
KOBIETY	710	706	699
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM			
	80	77	75

Na przełomie 3 lat można zauważyć że ludność w wieku przedprodukcyjnym znacznie spadła, w tym kobiet bo w 2004 roku wynosiła 1072, kobiet 540, w 2005 roku 1035 kobiet 513 a rok 2006 to 992 osoby, kobiet 476. Natomiast ludność w wieku produkcyjnym wzrasta co widać powyżej. Rok 2004 to 2742 osoby, następny rok to już 2744 a rok 2006 to 2764, ten wzrost jest wyraźnie widoczny, jest to zjawisko

pozytywne. W przypadku osób w wieku poprodukcyjnym jest to tendencja spadkowa ponieważ w 2004 roku to 1111 mieszkańców , w 2005 to 1091 a 2006 rok to liczba 1075 osób. Liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym również maleje. Tendencja spadkowa dotyczy również osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym czyli 2004 rok to 80 osób, 2005 rok to 77 a 2006 rok to już 75 osób.

Ruch naturalny ludności w 2006 roku

Tab.4

Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
w liczbach bezwzględnych				na 1000 ludności			
2004							
29	58	73	-15	5,8	11,6	14,6	-3,0
2005							
26	54	73	-19	5,2	10,9	14,7	-3,8
2006							
23	43	76	-33	4,7	8,7	15,5	-6,7

Ważnym zjawiskiem o charakterze negatywnym jest ujemny przyrost naturalny, dane pochodzą z 2004/2005/2006 roku, wynika z tego, że na spadek liczby mieszkańców duży wpływ ma ujemny przyrost naturalny czyli w 2004 roku -15 ponieważ urodzeń żywych było 58 a zgonów 73, w 2005 roku to -19, urodzeń żywych było 54 a zgonów 73, w przypadku roku 2006 przyrost naturalny wynosił -33, urodzeń żywych było 43 natomiast zgonów 76.

Migracje mieszkańców na terenie powiatu pińczowskiego

Tab.6

Powiat pińczowski	Napływ			odpływ			Saldo migracji		
	Ogółem	do miast	na wieś	Ogółem	do miast	na wieś	Ogółem	w miastach	na wieś
2004									
	478	139	339	581	226	355	-103	-87	-16
2005									
	395	117	278	513	186	327	-118	-69	-49
2006									
	435	114	321	523	188	335	-88	-74	-14

Czynnikiem hamującym rozwój demograficzny jest ujemne saldo migracji. Zjawisko to na terenie powiatu pińczowskiego w 2006 roku wyniosło -88. W krajach o rozwiniętej gospodarce zmniejszanie się liczby mieszkańców na terenach wiejskich spowodowane migracją jest uznawane za zjawisko negatywne ze względu na potrzeby i możliwości rozwojowe obszarów wiejskich. Powiat pińczowski w tym gmina Michałów charakteryzuje się dużym bezrobociem, w tej sytuacji odpływ mieszkańców z terenu wydaje się zjawiskiem naturalnym. Osoby decydujące się na migrację czynią to w większości z przyczyn ekonomicznych. Większa liczba osób bo -74 migruje do większych miast aby poprawić swoje warunki finansowe, bytowe, nieliczna liczba osób udaje się na wieś bo tylko -14. podobna sytuacja występuje w 2004 roku bo saldo migracji jest ujemne i wynosi -103, w 2005 roku również ujemne czyli -118.

Prognoza ludności (stan w dniu 31.12)

Tab.7

Powiat	2010	2015	2020	2025	2030
pińczowski	w tyś.				
	40,7	39,6	38,7	37,7	36,5

Gmina nie posiada przeprowadzonej prognozy ludności na przyszłe lata, dane w tab. dot. obszaru całego powiatu. Z tych danych wynika, że w 2010 roku przewiduje się największą liczbę mieszkańców, natomiast już w latach następnych liczba ludności będzie stale malała i jest to zjawisko niepokojące.

4.2. SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE

Zgodnie z Uchwałą Gminnej Rady Narodowej w Michałowie Nr XI/43/90 utworzono jednostkę budżetową pod nazwą "Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowie".

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowie jest jednostką organizacyjną Gminy Michałów utworzoną w celu realizowania zadań własnych i zleconych gminie w zakresie pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i innych wynikających z ustaw.

Celem działania ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, wspieranie ich w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb, umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz w miarę możliwości doprowadzenie ich do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

ZADANIA WŁASNE GOPS

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej,
- udzielanie schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu informatycznego,
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do zadań własnych gminy należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych specjalnych,
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków rodzinnych, świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłków pielęgnacyjnych,

ZADANIA ZLECONE GOPS

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- przyznawanie zasiłków celowych, a także schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom.

Środki na realizację i obsługę tych zadań zapewnia budżet państwa.

GOPS Michałów realizuje również świadczenia rodzinne wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz zaliczkę alimentacyjną- ustawa o zaliczce alimentacyjnej i postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych. Zaliczka alimentacyjna adresowana jest do dzieci uprawnionych do świadczenia

alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna, jeżeli dziecko:

- jest wychowywane przez osobę samotnie wychowującą dziecko,
- jest wychowywane przez osobę pozostającą w związku małżeńskim z osobą, która przebywa w zakładzie karnym powyżej 3m-cy albo jest całkowicie ubezwłasnowolniona,
- jest osoba ucząca się, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych.

Zaliczka alimentacyjna przysługuje do ukończenia 18 roku życia a do ukończenia 24 roku życia w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej. Dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie może przekraczać kwoty 583,00zł.

Na czele Ośrodka stoi Kierownik, który kieruje jego pracą i reprezentuje go na zewnątrz a zwierzchnikiem służbowym w stosunku do Kierownika jest Wójt Gminy Michałów.

Wójt Gminy Michałów udziela Kierownikowi Ośrodka upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych należących do właściwości gminy.

WYDATKI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ NA ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ.

Zadania zlecone-Zasiłki stałe

Tab.8

Zasiłek stały	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2007	5	56	22 665	5	6
2006	4	45	170259	4	5

Zasiłek stały przysługuje:

a) osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej

b) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.
Zasiłek stały ustala się w wysokości:

1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej-różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 444,00zł.

2) w przypadku osoby w rodzinie-różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie. GOPS w Michałowie w 2006 roku to świadczenie przyznał dla 4 osób a w 2007 roku tych osób było 5, z czego 3 osoby posiadały kontynuację świadczenia.

Zadania własne.

Tab.9

2007 rok	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłek okresowy z powodu:	37	107	18 884	37	176
Bezrobocie	24	74	15 205	24	100
Długotrwała choroba	7	16	1 997	7	30
Niepełnosprawność	4	9	871	4	28

Posiłek	207	24 213	32 983	105	555
Sprawienie pogrzebu	0	0	0	0	0
Inne zasiłki celowe i w naturze	70	X	37 211	69	72
w tym specjalne	26	37	6 6320	26	72
Praca socjalna	X	X	X	42	212

Tab.10

2006 rok	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłek okresowy z powodu:	37	106	18 614	37	115
Bezrobocie	23	71	11 652	23	59
Długotrwała choroba	9	26	5 216	9	37
Niepełnosprawność	3	5	973	3	11
Posiłek	260	26 638	41 049	176	767
Sprawienie pogrzebu	2	2	2 900	2	2
Inne zasiłki celowe i w naturze	321	X	24 219	106	424
w tym specjalne	29	37	5 164	27	74
Praca socjalna	X	X	X	40	115

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 477,00zł., osobie w rodzinie, której dochód na osobę nie przekracza 351,00zł., rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie przy

jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów np. bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, wielodzietność, przemoc w rodzinie itd.

Jednym ze świadczeń z pomocy społecznej jest zasiłek okresowy, który przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny. Zasiłek okresowy ustala się: w przypadku osoby samotnie gospodarującej-do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby; w przypadku rodziny-do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Świadczenie to realizowane jest przez GOPS w dość dużym wymiarze w 2006 roku tym świadczeniem objętych było 37 osób w łącznej kwocie 18 614,00zł, w 2007 roku 37 podopiecznych w kwocie 18 884,00zł.

Kolejną formą pomocy realizowaną przez GOPS jest zasiłek celowy i w naturze, który może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. W szczególności może być przyznany na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek może być przyznany osobom bezdomnym i innym niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczenia na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne. Rodzinom które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej, klęski ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach można udzielić specjalnego zasiłku celowego niezależnie od dochodu. W 2006 roku taką pomoc otrzymało 321 osób w tym 29 osób specjalny zasiłek celowy natomiast w 2007 roku skorzystało z tej formy pomocy 70, w tym 26 specjalnych zasiłków celowych.

GOPS realizował również w 2007 roku 2 świadczenia -sprawienie pogrzebu w kwocie 2 900,00zł.

Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2006 roku
Tab.11

	Liczba osób	Liczba rodzin w tym na wsi	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zleconych	624	365 (365)	1 428
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	4	4 (4)	5
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	620	361 (361)	1 423
Pomoc w postaci pracy socjalnej	X	40 (40)	115
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	32 (32)	95

Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2007 roku
Tab.12

	Liczba osób	Liczba rodzin w tym na wsi	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zleconych	296	162 (161)	727
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	5	5 (5)	8
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	291	157 (156)	719
Pomoc w postaci pracy socjalnej	X	42 (42)	212
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	15 (15)	61

Z powyższej tabeli wynika że na przełomie dwóch lat 2006-2007 liczba osób objętych pomocą w ramach zadań własnych i zadań zleconych znacznie spadła. W 2006 roku GOPS opieką objął 624 osoby a już w 2007 roku liczba ta spadła do 296 osób. Praca socjalna w terenie odgrywa olbrzymią rolę w działalności Ośrodka, starania pracowników by aktywizować osoby, pomagać rodzinom „szczególnie wielodzietnym, wyciągać ich z tzw. „dołka” to wszystko powoduje ten spadek. Ponadto istotną sprawą jest fakt poprawy sytuacji bytowej i materialnej większej liczby mieszkańców. Najczęstszy powód do udzielenia pomocy to ubóstwo i bezrobocie i tu również widać poprawę tego stanu co można zauważyć w tabelach poniżej.

Powody przyznania pomocy w 2006 roku
Tab.13

Powód	2006			2007		
	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	Na wsi		Ogółem	Na wsi	
ubóstwo	48	48	143	24	24	90
sieroctwo	0	0	0	1	1	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	0	0	12	12	51
w tym wielodzietność	0	0	0	6	6	32
bezrobocie	182	182	634	76	76	323
Nieppełnosprawność	31	31	179	8	8	26
Długotrwała choroba	52	52	198	47	47	160
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	42	42	225	22	22	142
W tym; Rodziny niepełne	15	1	54	5	5	21
Rodziny wielodzietne	27	24	171	17	17	121
Alkoholizm	10	10	49	9	9	41
Zdarzenie losowe	0	0	0	1	0	4

Bardzo dużym problemem, który pokazuje tabela jest ubóstwo rodzin, jest to najczęstszy powód przyznawania pomocy, czy to finansowej czy też w formie posiłków. Liczba ta jednak spada co świadczy o poprawie sytuacji finansowej niektórych rodzin. W 2006 roku z powodu ubóstwa udzielono pomocy 48 rodzinom a w 2007 roku 24. Jeszcze większym problemem na terenie gminy jest bezrobocie to największy powód bo w 2006 roku było to 182 rodziny a w 2007 roku 76.

Wyплаты świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej
Tab.14

	2006	2007
Świadczenia rodzinne	1 374 006,00	1 567 080,00
Zaliczka alimentacyjna	40 490,00	37 080,00

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowie realizuje dodatkowe zadania z zakresu świadczeń rodzinnych oraz zaliczki alimentacyjnej. Ta pomoc udzielana jest na szeroką skalę bo w 2006 roku rodzinom przyznano kwotę 1 374006,00zł. a zaliczki alimentacyjnej na kwotę 40 490,00zł. natomiast w 2007 roku zasiłku rodzinnego było 1 567 080,00zł a zaliczki alimentacyjnej 37 080,00zł. z powyższych danych wynika, że środki finansowe na świadczenia rodzinne są coraz większe.

4.3 . ŹRÓDŁA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I ICH IDENTYFIKACJA

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I POTRZEB MIESZKAŃCÓW.

Na warsztatach strategicznych zostały zidentyfikowane najważniejsze problemy społeczne. Grupa opracowująca Strategię brała pod uwagę własne doświadczenie, uwagi mieszkańców gminy, informacje zebrane z GOPS oraz dane statystyczne.

Analiza problemów uwidoczniała potrzeby mieszkańców w zakresie zwiększenia oferty edukacyjnej. Należy podjąć wszelkie działania aby zbudować świadome i aktywne społeczeństwo. Lokalna społeczność jest słabo zmotywowana do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, oferta szkolnictwa jest uboga, brak dodatkowych zajęć dla dzieci i młodzieży, brak szkolnictwa dla osób niepełnosprawnych, słaby dostęp do edukacji multimedialnej, słabo rozwinięta pomoc psychologiczna i pedagogiczna.

Kolejne potrzeby ludności i oczekiwania dotycząca stanu zdrowia – a w szczególności konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości życia, ale również jego godności. Potrzeby w tym zakresie to promocja zdrowia oraz kształtowanie

środowiska sprzyjającego ochronie zdrowia.

Podczas wspólnych dyskusji ustalono także potrzebę kształtowania ładu społecznego

opartego na poszanowaniu praw każdego człowieka i akceptacji wartości rodzinnych. O warunkach rozwoju rodziny decydują działania z zakresu polityki gospodarczej i społecznej. Konieczna jest przy tym współzależność rozwiązań przyjmowanych w tych dziedzinach.

Na konsultacjach i warsztatach został omówiony również problem patologii społecznych, głównie alkoholizmu. Zwrócono uwagę na brak wyspecjalizowanych struktur (zespołów) do rozwiązywania poszczególnych typów problemów, słabą integracją środowisk lokalnych, słabo zorganizowane i zmotywowane lokalne grupy pomocy.

Hierarchizacja problemów społecznych

Po przeprowadzeniu analizy obszarów polityki społecznej i zidentyfikowaniu problemów społecznych w gminie Michałów. Na konsultacjach społecznych dokonano hierarchizacji problemów społecznych. Zostały wyodrębnione 3 główne obszary problematyczne:

1. System opieki zdrowotnej i społecznej –opieka nad osobami starszymi, samotnymi i niepełnosprawnymi, bezpieczeństwo publiczne i patologie społeczne.
2. Edukacja kulturalna, rekreacyjna, sportowa, inicjatywy prospołeczne
3. Rynek pracy i zatrudnienia.

Do każdego obszaru przypisano i zhierarchizowano wcześniej zidentyfikowane problemy społeczne.

I. System opieki zdrowotnej i społecznej –opieka nad osobami starszymi, samotnymi i niepełnosprawnymi, bezpieczeństwo publiczne i patologie społeczne.

- 1) Brak lekarzy specjalistów, brak opieki specjalistów takich jak: psycholog, pedagog, logopeda.
- 2) Brak systemu opieki nad osobami starszymi, samotnymi, niepełnosprawnymi.
- 3) Alkoholizm i inne patologie.

II. Edukacja kulturalna, rekreacyjna, sportowa, inicjatywy prospołeczne

- 1) Niska świadomość ekologiczna mieszkańców.
- 2) Brak bazy lokalowej dla spotkań grup społecznych
- 3) Brak ośrodka kultury i świetlic środowiskowych.
- 4) Brak aktywności społecznej ,bierność mieszkańców.
- 5) Mała ilość stowarzyszeń.
- 6) Zaniedbane zabytki.

III. Rynek pracy i zatrudnienia.

- 1) Brak perspektyw dla ludzi młodych,
- 2) Brak atrakcyjnych miejsc pracy.
- 3) Ubóstwo rodzin rolniczych i wielodzietnych

Powyższe problemy są ze sobą powiązane i dotyczą zarówno dzieci i młodzieży, osób dorosłych i starszych. Uzależnienia, bezradność, agresja i brak umiejętności rozwiązywania własnych problemów dotyka już dzieci i młodzież. Z biegiem lat problemy nie znikają a rosną wraz z młodym człowiekiem, który zakładając rodzinę przenosi je na nią. Priorytetem jest aby dzieci nie powielały błędów rodziców i w przyszłości nie stały się klientami ośrodka pomocy społecznej. Osobom dorosłym nie przystosowanym do życia w społeczeństwie należy pomóc w znalezieniu właściwej drogi życiowej i skutecznie zapobiegać powstawaniu nowych patologii. Nie należy także zapominać o osobach starszych, które często czują się osamotnione i mają trudności w wykonywaniu podstawowych czynności.

4.4. KAPITAŁ SPOŁECZNY GMINY –ANALIZA ZASOBÓW GMINY

ZASOBY MIESZKANIOWE

Kwestie mieszkaniowe stanowią jeden z głównych elementów świadczących o jakości życia mieszkańców. Jest to sprawa istotna także dla władz gminy Michałów. Na podstawie zebranych danych statystycznych należy sformułować następujące wnioski:

Największa liczba mieszkańców gminy mieszka w prywatnych zasobach mieszkaniowych. Na terenie gminy występują wszystkie typy zabudowy mieszkaniowej średniej i niskiej intensywności: wielorodzinna, zagrodowa i jednorodzinna, tylko w miejscowości Michałów występują Wspólnoty Mieszkaniowe. W pozostałej części gminy przeważa zabudowa zagrodowa.

Na podstawie danych z Urzędu Gminy Michałów w roku 2006 zostało wydanych 10 decyzji na budowę budynku mieszkalnego, natomiast w 2007r tylko o 2 więcej. Zauważalna jest stagnacja pod względem nowo oddanych budynków mieszkalnych.

Statystycznie w jednym gospodarstwie domowym zamieszkuje 3,13 osoby.

Na terenie Gminy Michałów nie występują mieszkania socjalne, mieszkania chronione. Budynek Szkoły Podstawowej w miejscowości Wrocieryż obecnie pełni funkcję mieszkań do wynajęcia dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej. Biorąc pod uwagę wiek budynków mieszkalnych w Gminie Michałów, w większości zostały one wybudowane w okresie powojennym (po 1945r), kwestia mieszkaniowa nie jest problematyczna dla gminy, jednak ze względów realizacji polityki społecznej na terenie gminy istnieje potrzeba adaptacji niektórych mieszkań na mieszkania socjalne w szczególności dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Zasoby mieszkaniowe w 2006 roku
Tab.15

teren	mieszka- -nia	izby	pow. użytkowa w tyś. m ²	przeciętna				
				liczba izb w mieszka- -niu	liczba osób na		pow. użytkowa w m ²	
					1 miesz- kanie	1 izbę	1 mieszkanie	1 izbę
powiat pińczowski	13805	52546	1057	3,81	3,05	0,80	76,6	25,1
Gmina Michałów	1545	5752	121	3,72	3,13	0,84	78,4	25,1

Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych społeczności lokalnych jest ustawowym obowiązkiem gmin. W pierwszej kolejności, ze względów społecznych obowiązek ten powinien być wypełniany w stosunku do osób ekonomicznie niesamodzielných. Mieszkanie jest jednak dobrem bardzo drogim w stosunku do poziomu dochodów. Należy przy tym podkreślić, iż wydatki gminy w tytułu budowy mieszkań nie ograniczają się jedynie do nakładów inwestycyjnych na budowę domu. Pociągają bowiem dodatkowe wydatki budżetowe gmin po zasiedleniu – na pokrycie kosztów utrzymania opłaty za lokatorów całości lub części czynszu. Stąd konieczność skorelowania rozmiaru programu budowy mieszkań przeznaczonych dla celów socjalnych do rozmiaru niezbędnie koniecznego oraz uruchomienia innych, poza budżetem państwa, budżetami gmin środków na budowę, adaptację i eksploatację mieszkań.

Dodatki mieszkaniowe na terenie Gminy Michałów.

Tab.16

Okres czasowy	2005	2006	2007
Liczba osób	21	20	14

Liczba osób korzystających z dodatków mieszkaniowych wypłacanych przez GOPS z roku na rok maleje, jest to pozytywne zjawisko o czy świadczy fakt podejmowania przez świadczeniobiorców i członków rodzin pracy, zwiększając się dochody, co przyczynia się do coraz większych możliwości finansowych.

RYNEK PRACY I ZATRUDNIENIE.

Bezrobocie jest często w rodzinie czynnikiem konfliktogennym i nasilającym patologie społeczne takie jak nadużywanie alkoholu, przemoc, zdobywanie środków pieniężnych nielegalnymi sposobami np. kradzież itp.

Statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz zjawiska ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia utajonego oraz powszechności „pracy na czarno”. Bezrobocie powoduje, że standard życia wielu ludzi stale się obniża oraz rozszerza się obszar patologii społecznej.

Bezrobotnym, zgodnie z definicją ustawową, jest osoba pozostająca bez pracy, ale jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu. Bezrobocie, przyczyniając się do zubożenia materialnego, w bezpośredni sposób wpływa na poziom życia rodzin, wywierając negatywne skutki zwłaszcza w postaci:

- dezintegracji rodziny,
- zmniejszenia siły wsparcia emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny,
- zwiększenia ryzyka zaistnienia patologii życia społecznego.

Pracujący według płci i sektorów w 2006 roku

Tab.17

	Powiat pińczowski	Gmina Michałów
Ogółem	5233	301
Kobiety	2422	163
Sektor publiczny	2913	177
Sektor prywatny	2320	124

Przemysł, budownictwo	1622	65
Usługi rynkowe	1275	56
Usługi nierynkowe	2186	135

Z powyższej tabeli wynika, iż duża liczba mieszkańców gminy utrzymuje się z pracy w sektorze publicznym- 177, w sektorze prywatnym-124, i wykonuje usługi nierynkowe-135.

Na terenie Gminy Michałów zarejestrowanych jest 1971 gospodarstw rolnych, gmina jest typowo rolnicza, mieszkańcy w większości osiągają dochody tylko z działalności rolniczej.

W ewidencji działalności gospodarczej w 2007r zarejestrowanych było 34 podmioty gospodarcze na terenie Michałowa, z czego 7 podmiotów dotyczyło handlu a 7 transportu. Handel stanowi jedną z zasadniczych usług na terenie wsi. Występują w formie stacjonarnej – sklepy. Główne miejsce w ogólnej liczbie sklepów zajmują sklepy spożywczo-przemysłowe.

Do głównych pracodawców na terenie Michałowa należą:

- 1) Stadnina Koni Michałów Spółka z. o. o
- 2) Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „NIDEX”
- 3) Zakład Usług Technicznych „PREMUR”
- 4) Sklep spożywczo-przemysłowy „PATRYCJA” Mariusz Koźmiński
- 5) Sklep spożywczy Bernarda Pasternak
- 6) Stadnina Koni Michałów hoduje konie czystej krwi arabskiej już od ponad 50 lat. To największa w Polsce, jedna z większych w Europie, a może i na świecie stadnina koni tej rasy. Od lat utrzymuje stado prawie 400 koni czystej krwi, w tym samych klaczy matek ponad 100. Obecnie jest spółką Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa OT Warszawa. Charakterystyczne stajnie z kamienia pińczowskiego zbudowane w latach 60-tych tworzą zwarty kompleks idealnie dostosowany do potrzeb hodowli koni.

Dzięki położeniu w dolinie, Michałów cechuje specyficzny mikroklimat. Niewielka ilość opadów, bardzo płytka warstwa orna, pod nią skała wapienna

sprawiają, że przy małej ilości opadów ziemia pęka, roślinność więdnie i wysycha. Stwarza to środowisko wyjątkowo korzystne dla koni czystej krwi arabskiej. Oprócz arabsów stadnina posiada grupę koni małopolskich o bardzo rzadkiej maści tarantowatej oraz kilkanaście kuców szetlandzkich. Firmy te przyczyniają się do zmniejszenia bezrobocia na terenie Gminy Michałów zatrudniając od kilku do kilkudziesięciu osób.

Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowych Urzędach Pracy w 2006 roku.

Tab. 18

	Powiat pińczowski	Gmina Michałów
Ogółem	2351	225
W tym kobiety	1282	144
Z prawem do zasiłku	177	20
W wieku produkcyjnym mobilnym 18-44 lata	1758	192
Pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy	1366	133

Osoby bezrobotne w 2007 roku

Tab.19

	Powiat pińczowski	Gmina Michałów
Liczba osób	1776	190
W tym kobiety	1030	119

Analizując powyższe tabele można zauważyć, iż liczba bezrobotnych spada. Jednak spadek liczby osób bezrobotnych wiąże z wyjazdem młodych ludzi za granicę w poszukiwaniu pracy. Jest to zjawisko powszechne w skali całego kraju. W latach 2006-2007 z osób zarejestrowanych tylko 8% bezrobotnych miało prawo do zasiłku. Tak wysoki odsetek osób bezrobotnych, którym nie przysługują

świadczenia pieniężne z tytułu nieposiadania pracy, może zatem tłumaczyć sporą liczbę świadczeń wydanych przez GOPS w 2004 roku właśnie z powodu bezrobocia. Bezrobotni w wieku 18-44 lat stanowią ponad 85% ogółu zarejestrowanych. Mając na uwadze rozpiętość wiekową drugiej grupy, można stwierdzić, że osoby młode, w tym absolwenci szkół poszukujący pierwszej pracy, stanowią dość liczną grupę bezrobotnych oraz osoby, które źle rozpoczęły swoją karierę zawodową i teraz nie potrafią zmienić swojego statusu osoby bezrobotnej. Jest to zjawisko niepokojące, gdyż wysoka liczba młodych bezrobotnych może świadczyć o pewnych nieprawidłowościach na rynku pracy. Gospodarka zasobami ludzkimi gminy w niewystarczający sposób wykorzystuje potencjał tkwiący w młodej kadrze, bądź nie jest przygotowana, czy też nie jest dostatecznie rozwinięta, by sprostać zapotrzebowaniom.

Kolejne niepokojące zjawisko to fakt iż prawie 60% zarejestrowanych to osoby bezrobotne pozostające bez pracy ponad 12 miesięcy.

Długookresowe bezrobocie ma wpływ na ekonomiczną i psychospołeczną sferę życia człowieka bezrobotnego oraz jego rodzinę. Jednym z pierwszych skutków utraty pracy jest obniżenie standardu życia rodziny, także wtedy, gdy otrzymywane są świadczenia kompensujące płacę. Sytuacja materialna osób dotkniętych bezrobociem zależy od ich standardu życia w czasie trwania zatrudnienia, a zwłaszcza od posiadanych dóbr trwałego użytku, oszczędności i długów.

Analizując rynek pracy i sytuację osób bezrobotnych naszej gminy można dostrzec następujące problemy: brak nowych miejsc pracy, osoby utrzymują się głównie z rolnictwa, które jest mało dochodowe, oferta edukacyjna nie zawsze odpowiada oczekiwaniom na rynku pracy, brak perspektyw rozwojowych dla młodych ludzi.

Celem planowanych działań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowie jest wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy oraz przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia. Adresatem programu są osoby bezrobotne z terenu gminy, które są klientami ośrodka pomocy społecznej i wykazują aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia.

EDUKACJA I OPIEKA NAD DZIECKIEM

Polityka społeczna zajmuje się dziećmi jako grupą wymagającą szczególnej troski i ochrony. Działalność na rzecz dzieci polega przede wszystkim na ochronie ich praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu do oświaty, służby zdrowia, wypoczynku oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka życiowego.

System opieki nad dziećmi potrzebującymi wsparcia organizują instytucje państwowe, samorządy, organizacje pozarządowe. Na system ten składają się:

- 1) domy pomocy społecznej dla dzieci specjalnej troski,
- 2) pogotowia opiekuńcze,
- 3) domy dziecka,
- 4) ośrodki szkolno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży,
- 5) ogniska wychowawcze – placówki środowiskowe zapobiegające niedostosowaniu społecznemu i osamotnieniu dzieci i młodzieży oraz zapewniające pomoc rodzicom mającym trudności w wychowaniu dzieci,
- 6) wioski dziecięce,
- 7) ośrodki adopcyjno-opiekuńcze,
- 8) rodziny zastępcze,
- 9) rodzinne domy dziecka,
- 10) młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Wszystkie te placówki wyrównują szanse dzieci i młodzieży, niemniej dziecko, dla pełnego i harmonijnego rozwoju swojej osobowości, powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia.

W Gminie Michałów zadania oświatowe oraz opiekuńczo-wychowawcze realizują: 4 przedszkole, 3 szkoły podstawowe oraz 2 gimnazja.

Szkoły podstawowe, gimnazja, przedszkola dla dzieci i młodzieży w 2006/2007 roku w porównaniu powiat pińczowski a Gmina Michałów (liczba placówek)

Tab.20

Powiat pińczowski			Gmina Michałów		
Szkoły podstawowe	Gimnazja	Placówki w tym przedszkola	Szkoły podstawowe	Gimnazja	Placówki w tym przedszkola
24	10	25/17	3	2	4/4

Szkoły Podstawowe gminy znajdują się w Michałowie, Górach i Sędowicach, natomiast Gimnazja w Michałowie i Węchadłowie. Przedszkole w Górach znajduje się w budynku Szkoły Podstawowej, w Węchadłowie w budynku Gimnazjum, w Sędowicach Szkoła Podstawowa i Przedszkole posiadają ten sam budynek. W Michałowie Szkoła Podstawowa i Gimnazjum mieszczą się w tym samym budynku, natomiast Przedszkole znajduje się w innej części gminy, obok Posterunku Policji i Biblioteki Publicznej.

Szkoły podstawowe, gimnazja, przedszkola dla dzieci i młodzieży w 2006/2007 roku w porównaniu powiat pińczowski a Gmina Michałów (liczba uczniów)

Tab.21

	Powiat pińczowski			Gmina Michałów		
	Szkoły	Gimnazja	Przedszkola	Szkoły	Gimnazja	Przedszkola
Pomieszczenia szkolne	200	95	756	27	8	105
Oddziały	154	81	39/33	18	11	6/6
Uczniowie	2802	1917	776/677	321	230	77/77
Absolwenci	583	616	-----	70	70	-----

Liczba dzieci na terenie Gminy Michałów oraz kadra pedagogiczna w roku szkolnym 2007/2008. (Dane wrzesień 2007 roku)
Tab.22

	Szkoły podstawowe	Gimnazja	Przedszkola/zerówki
Liczba uczniów	312	204	108/47
			67/46 czerwiec 2008r.
Kadra pedagogiczna	30	18	7

W roku szkolnym 2006/2007 do szkoły podstawowej uczęszczało w sumie 321 uczniów, do gimnazjum chodziło 230 uczniów, a przedszkola w sumie odnotowały 77 przedszkolaków natomiast w roku 2007/2008 w szkole podstawowej jest 312 uczniów w gimnazjum 204 oraz 61 przedszkolaków (w tym 47 dzieci uczęszcza do zerówki). Zgodnie z informacjami to na koniec czerwca przedszkolaków jest 67 a uczniów zerówki 46. Widoczny jest spadek ilości dzieci uczęszczających zarówno do szkoły podstawowej jak i gimnazjum oraz przedszkola.

Aby zapewnić prawidłową realizację zadań, wszystkie szkoły współpracują z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Pińczowie, lekarzami z Policją, Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, a także z kuratorami sądowymi. W placówkach oświatowych nie zatrudnia się pielęgniarki a także nie ma pedagoga szkolnego, co stanowi duży problem dla szkół.

Wszystkie szkoły prowadzą dożywianie uczniów ogółem 289 uczniów korzysta z dożywiania w szkołach a w przedszkolach 113 dzieci. Uczniowie z rodzin ubogich i patologicznych mają zapewnione bezpłatne dożywianie.

Istotną funkcją szkoły jest prowadzenie świetlicy oraz organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla uczniów, szczególnie tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz z rodzin zagrożonych problemami i dysfunkcyjnych. Takie zajęcia nie są prowadzone w każdej placówce oświatowej. Szkoły organizują także opiekę dzieciom dojeżdżającym do szkoły, w czasie oczekiwania uczniów na autobus. Natomiast wszystkie szkoły proponują uczniom zajęcia dodatkowe, takie jak: koła

zainteresowań (matematyczne, polonistyczne, przyrodnicze), zajęcia sportowe, zespoły instrumentalne itp. Ponadto szkoły prowadzą dla uczniów zajęcia wyrównawcze.

Liczba spraw dot. ograniczenia, pozbawienia i zawieszenia władzy rodzicielskiej
Tab.23

	Liczba spraw dot. pozbawienia, ograniczenia , zawieszenia władzy rodzicielskiej
Powiat pińczowski	58
Gmina Michałów	6

Problem dotyczący ograniczenia, pozbawienia i zawieszenia władzy rodzicielskiej nie jest duży w gminie Michałów, jednak występuje. Osoby pozbawione praw rodzicielskich nie zawsze zdają sobie sprawę z powagi sytuacji, są to osoby, które swoje problemy przenoszą na dzieci. Problemami, które w najpoważniejszym stopniu dotyczą dzieci i młodzież są przede wszystkim bezrobocie rodziców, ubóstwo, alkoholizm, wyjazdy do pracy zagranicę i związany z tym brak odpowiedniej opieki nad dzieckiem. Sami uczniowie borykają się z problemem palenia papierosów, spożywania alkoholu, agresji i rezygnacji z celów, brak alternatywnych form spędzania czasu, braku motywacji.

SYSTEM OPIEKI ZDROWOTNEJ

Jednym z dominujących zagrożeń zdrowotnych we współczesnym świecie są choroby cywilizacyjne. Jednocześnie od wielu lat naukowcy ostrzegają, że u dzieci i młodzieży występują problemy zdrowotne, które dawniej dotyczyły jedynie osób starszych. Dlatego od najmłodszych lat powinno się uświadamiać realną groźbę zagrożeń zdrowotnych, kształtować odpowiednie nawyki i postawy. Młodzież wiedzę prozdrowotną czerpie głównie z pogawędek i wykładów w szkole rzadziej w domu czy od rodziny. Ponad połowa młodych ludzi jest świadoma, że ich styl życia jest zły. Odżywiają się niezdrowo a czas wolny spędzają przed telewizorem lub komputerem. Z roku na rok obniża się wiek sięgających po papierosy, alkohol.

Mieszkańców Gminy Michałów w zakresie opieki medycznej obsługuje Samorządowy Zakład Opieki Zdrowotnej (SZOZ) w ośrodkach zdrowia w Michałowie, Górach oraz Sędowicach.

- lekarze – 3 osoby
- personel medyczny pomocniczy -5 osób
- księgową- 1 osoba
- lekarz stomatolog-1 osoba
- pomoc stomatologiczna- 1 osoba

Stan techniczny obiektów jest średni, wymagają modernizacji i dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych, konieczne są remonty, doposażenie ośrodków:

Michałów - standardowe

Góry – standardowe

Sędowice - standardowe

W ośrodkach zdrowia potrzeby są zaspakajane w podstawowym zakresie natomiast w zakresie leczenia zamkniętego podstawowym szpitalem jest Rejonowy Szpital w Pińczowie.

Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w gminie Michałów jest wyższy od średniej w województwie świętokrzyskim. Widoczny jest negatywny proces starzenia się mieszkańców Gminy co powoduje konieczność zwiększenia dostępności usług medycznych w podstawowej służbie zdrowia. W Ośrodku Zdrowia w Michałowie jest zarejestrowane 2772 osoby, co stanowi prawie 70% wszystkich pacjentów SZOZ w Michałowie na terenie gminy. Oczekiwania mieszkańców wyrażone podczas konsultacji społecznych dotyczą głównie dwóch obszarów – poprawy dostępności do specjalistycznej opieki zdrowotnej i szeroko pojętej profilaktyki.

SYSTEM OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI I NIEPEŁNOSPRAWNYMI.

W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej „niepełnosprawność” oznacza stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji. Tymczasem w dobie obecnej „niepełnosprawność” jest również rozumiana jako wynik barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych, jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania.

Liczba osób niepełnosprawnych zamieszkałych w gminie.

Tab.23

Osoby niepełnosprawne								
ogółem			prawnie			biologicznie		
razem	M	K	razem	M	K	razem	M	K
821	387	434	630	319	311	191	68	123

Osobą niepełnosprawną jest taka osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony, lub osoba, która takiego orzeczenie nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (zabawa, nauka, praca, samoobsługa). Zbiorowość osób niepełnosprawnych dzieli się na 2 podstawowe grupy: osoby niepełnosprawne prawnie, czyli te, które posiadają odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony, oraz osoby niepełnosprawne biologicznie, tj. takie, które nie posiadają orzeczenia, ale odczuwają całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych.

Kryterium zakwalifikowania danej osoby do zbiorowości osób niepełnosprawnych prawnie, jest posiadanie przez tą osobę aktualnego orzeczenia wydanego przez odpowiedni organ orzekający dla osób w wieku powyżej i poniżej 16 roku życia, bądź uprawnienia do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego, dodatku pielęgnacyjnego .

Liczba osób niepełnosprawnych według ekonomicznych grup wieku.

Tab.24

Wiek	Osoby niepełnosprawne								
	Ogółem			Prawnie			Biologicznie		
	Razem	M	K	Razem	M	K	Razem	M	K
Przedprodukcyjny	27	13	14	12	4	8	15	9	6
Produkcyjny	389	226	163	343	207	136	46	19	27
Mobilny	76	45	31	64	37	27	12	8	4
Niemobilny	313	181	132	279	170	109	34	11	23
Poprodukcyjny	405	148	257	275	108	167	130	40	90
Nieustalony	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Obserwacje pracowników Ośrodka pozwalają stwierdzić, że sytuacja tej grupy osób jest bardzo trudna. Problemy osób niepełnosprawnych wiążą się głównie z ograniczonymi możliwościami o protezowania i zakupu sprzętu umożliwiającego komunikowanie się i samoobsługę, kosztową i trudno dostępną rehabilitację. Dużym problemem są także problemy architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej jak i w budynkach użyteczności publicznej. Bariery te nie tylko utrudniają, ale niekiedy wręcz uniemożliwiają uczestnictwo w normalnym życiu. Nie bez znaczenia jest również problematyka edukacji osób niepełnosprawnych od chwili urodzenia do ukończenia nauki w ramach posiadanych predyspozycji i możliwości.

Na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej organizowane są spotkania integracyjne cieszące się coraz większym zainteresowaniem.

Osoby niepełnosprawne według poziomu wykształcenia w wieku 13 lat i więcej
Tab.25

Poziom wykształcenia	Osoby niepełnosprawne								
	Ogółem			Prawnie			Biologicznie		
	Razem	M	K	Razem	M	K	Razem	M	K
Wyższe	5	#	#	#	#	#	#	-	#
Policealne	5	-	5	#	-	#	#	-	#
Średnie (zawodowe i ogólnokształcące)	74	42	32	57	35	22	17	7	10
Zasadnicze zawodowe	106	77	29	93	69	24	13	8	5
Podstawowe ukończone	521	225	296	395	181	214	126	44	82
Podstawowe nieukończone	91	35	56	70	30	40	21	5	16
Nieustalony	2	-	2	2	-	2	-	-	-

Osoby niepełnosprawne według aktywności ekonomicznej
Tab.26

Aktywność ekonomiczna	Osoby niepełnosprawne								
	Ogółem			Prawnie			biologicznie		
	Razem	M	K	Razem	M	K	Razem	M	K
Aktywni zawodowo	272	151	121	226	129	97	46	22	24
W tym pracujący	266	147	119	224	128	96	42	19	23
Bierni zawodowo	545	233	312	400	187	213	145	46	99
Nieustalony status na rynku pracy	4	3	1	4	3	1	-	-	-

W celu integracji rodzin organizowane są spotkania integracyjne których założeniem spotkań jest popularyzacja kultury fizycznej i rekreacji wśród „sprawnych inaczej”, stworzenia osobom niepełnosprawnym możliwości nawiązania przyjaźni, demonstracja odwagi przez indywidualne występy, przeżywanie radości

z uzewnętrznieniem swoich możliwości i umiejętności poprzez gry i zabawy, osiągnięcie satysfakcji z uzyskanych wyników z udziału w spotkaniu, dostarczanie niezapomnianych wrażeń, emocji i wzruszeń.

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Na terenie Gminy Michałów działa tylko 9 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, 1 Klub Jeździecki, które nie przejawiają wysokiej aktywności oraz Koła Gospodyń Wiejskich. Poniżej lista organizacji:

1. Ochotnicza Straż Pożarna w Zagajowie,
2. Ochotnicza Straż Pożarna w Turze Górnym
3. Ochotnicza Straż Pożarna w Turze Dolnym
4. Ochotnicza Straż Pożarna w Zagajówku
5. Ochotnicza Straż Pożarna w Pawłowicach
6. Ochotnicza Straż Pożarna we Wrocieryżu
7. Ochotnicza Straż Pożarna w Górach
8. Ochotnicza Straż Pożarna w Michałowie
9. Ochotnicza Straż Pożarna w Sędowicach
10. Klub Jeździecki „MICHAŁÓW” im. I Pułku Strzelców
Konnych w Michałowie
11. Koło Gospodyń Wiejskich w Turze Dolnym
12. Koło Gospodyń Wiejskich w Węchadłowie

V. KIERUNKI ROZWOJU GMINY MICHAŁÓW

Analiza SWOT

Podczas konsultacji społecznych i warsztatów strategicznych pracowano nad analizą zasobów wewnętrznych i analizą otoczenia zewnętrznego pod kątem szans zagrożeń w wyniku których została opracowana analiza SWOT.

Przedstawiona poniżej analiza SWOT obrazowo przedstawia jak społeczność lokalna postrzega obecną sytuację w gminie. Wiele kwestii podnoszonych było przez kilka lub nawet kilkanaście osób. Były to zagadnienia precyzowane zarówno bardzo ogólnie (uniwersalne kwestie) jak bardzo szczegółowo, iż można by je traktować jako punkt wyjścia do konstruowania już nawet nie celu, a właściwie konkretnego zadania.

Mocne strony

- Pozytywny czynnik ludzki
- Dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi
- Świadomość problemów społecznych
- Zaangażowana kadra pomocy społecznej
- Szybka wykrywalność patologii
- Otwartość na nowe rozwiązania
- Dobra znajomość środowiska dzieci i młodzieży poprzez współpracę z nauczycielami i rodzicami
- Utrudniony dostęp do środków psychoaktywnych (narkotyki)
- Działalność Komisji Rozwiązywania Problemach Alkoholowych
- Funkcjonowanie świetlic środowiskowych
- Dobra opieka zdrowotna (ośrodek zdrowia, punkt społeczny, gabinet stomatologiczny, pielęgniarki szkolne

Szanse

- Dalsza współpraca z organizacjami pozarządowymi i ośrodkami kościelnymi

- Rozwój działań na rzecz ludzi potrzebujących pomocy
- Lepsze zrozumienie problemów przez samorządy
- Chęci i realne możliwości pozyskania środków zewnętrznych
- Regionalne programy pomocy społecznej
- Szkolenia kadry Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej
- Rozwój medycyny, sposobów rehabilitacji
- Położenie geograficzne
- Poprawa prawa w zakresie pomocy społecznej
- Nawiązywanie szerokiej współpracy z instytucjami na terenie kraju działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych
- Zdrowe środowisko naturalne
- Poprawa infrastruktury
- Tworzenie miejsc pracy , usługi i pomoc finansowa w funkcjonowaniu nowych miejsc pracy
- Podniesienie jakości usług medycznych
- Stworzenie programu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka,
- Współpraca ze specjalistami – stworzenie miejsc konsultacyjnych w gminie,
- Tworzenie kół zainteresowań,
- Tworzenie ścieżek edukacyjnych w szkołach: przeciwdziałanie patologiom,
- Wzmoczony monitoring sprzedaży alkoholu i papierosów,

Słabe strony:

- Brak nowych inicjatyw
- Ograniczone środki finansowe
- Brak świadomości wśród decydentów o randze problemu
- Brak współpracy pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, a pozostałymi instytucjami pomocy społecznej
- Niska ilość organizacji pozarządowych na terenie gminy
- Niedoinwestowanie Ośrodków Zdrowia i Placówek Oświatowych
- Brak środków na dodatkowe zatrudnienie osób w instytucjach pomocy społecznej

- Brak środków na realizację wielu dobrych pomysłów
- Brak klubów, miejsc spotkań dla młodzieży
- Brak miejsc do spotkań dla starszych
- Brak miejsc do spotkania dla osób uzależnionych od alkoholu
- Duża dostępność alkoholu niewiadomego pochodzenia na rynku
- Szczupła baza materialna
- Rozluźnienie więzi rodzinnych - zły wzór płynący od rodziny
- Odczuwalny przez mieszkańców niższy standard życia na wsi
- Bezrobocie - brak nowych miejsc pracy,
- Narastające patologie społeczne, wynikające z ubożenia mieszkańców Gminy (niska opłacalność produkcji rolnej),
- Słaby rozwój kultury lokalnej
- Brak akcji w szkołach z udziałem policji
- Brak punktu konsultacyjnego – psycholog,
- Ograniczony dostęp do specjalistów (ginekolog, logopeda, internista),
- Brak edukacji o zapobieganiu ciąży,
- Duże rozproszenie terytorialne społeczności uczniowskiej
- Brak wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka,
- Luki edukacyjne rodziców,

Zagrożenia:

- Bezradność jako narastające zjawisko społeczne
- Niespójność przepisów prawnych, częste zmiany przepisów (niestabilne prawo dotyczące ochrony zdrowia)
- Powiększająca się bieda społeczności lokalnej i bezrobocie (rosnąca ilość osób ubogich i niepełnosprawnych)
- Spadek urodzeń
- Zagrożenie uzależnieniami, narastające patologie społeczne, a w konsekwencji spadek poczucia bezpieczeństwa
- Wyjazdy za granicę najbardziej przedsiębiorczych i kreatywnych osób

- Brak spójnej, konsekwentnej i skutecznej polityki przeciwdziałaniu bezrobociu
- Brak właściwej polityki rolnej
- Coraz mniejszy patriotyzm
- Szerzenie się narkomanii
- Napływ złych wzorców
- Przyzwolenie społeczne na spożywanie przez nieletnich papierosów i alkoholu,
- Małe zainteresowanie rodziców w jaki sposób dziecko spędza czas wolny,
- Narastająca agresja wśród nieletnich,
- Brak perspektyw rozwoju przez naukę,
- Przenoszenie młodzieży w nowe środowisko szkolne (w przypadku szkół średnich)

5.1 WIZJA ROZWOJU GMINY MICHAŁÓW

Po zapoznaniu się z istniejącym stanem faktycznym i sformułowaniu najważniejszych problemów gminy Michałów została opracowana Wizja Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Wizja rozwoju jest określeniem takiego obrazu gminy, jaki chcieliby osiągnąć za 10 lat mieszkańcy – uczestnicy procesu planowania. Wizja określa bardzo ogólnie dlaczego działamy, do czego dążymy, jakie chcemy osiągnąć cele, jeśli podejmiemy działania strategiczne:

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Michałów wizję sformułowano w następujący sposób:

Gmina Michałów zapewnia mieszkańcom wysoki poziom życia poprzez nowoczesną edukację, profesjonalną opiekę medyczną i sprawną pomoc społeczną oraz wartościową i atrakcyjną ofertę kulturalną, rekreacyjno-sportową. Gmina Michałów wspiera rozwój rolnictwa, ekologicznego przemysłu i innych form przedsiębiorczości. Gmina Michałów wspiera rozwój turystyki i agroturystyki poprzez dbałość o czyste środowisko i dziedzictwo kulturowe regionu.

Strategia pozwala zaplanować harmonijny plan rozwoju, przygotować konspekt działań zgodny z wcześniej wypracowaną wizją, ze szczegółowym podziałem na najważniejsze obszary oraz ich poszczególne etapy realizacji. Pozwolą one przybliżyć nas do wcześniej ustalonych zamysłów.

5.2 CELE GŁÓWE I SZCZEGÓŁOWE ORAZ ZADANIA STRATEGICZNE GMINY MICHAŁÓW

Po uzyskaniu akceptacji społecznej wizji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Michałów przystąpiono do ustalenia celów głównych i szczegółowych oraz zadań strategicznych. Cele rozwoju mówią co chcemy osiągnąć natomiast zadania strategiczne pokazują w jaki sposób chcemy to osiągnąć. Zostały opracowane 3 cele główne, które wynikają z wcześniej wypracowanych obszarów problemów społecznych naszej gminy.

A) CELE GŁÓWNE

Cel 1. Zapewnienie mieszkańcom wysokiego poziomu usług społecznych i zdrowotnych oraz zwalczanie alkoholizmu i innych patologii.

Cel 2. Kreowanie gminy jako atrakcyjnej dla mieszkańców i przyjezdnych poprzez zaspokajanie potrzeb w zakresie edukacji, kultury, sportu i rekreacji oraz aktywizowanie lokalnej społeczności.

Cel 3. Dbanie o atrakcyjność turystyczną gminy poprzez zachowanie jej dziedzictwa kulturowego i ochronę środowiska.

Cel 4. Wspieranie mieszkańców w podejmowaniu inicjatyw gospodarczych i odnalezienie miejsca na rynku pracy.

B) CELE SZCZEGÓŁOWE

CEL GŁÓWNY 1. Zapewnienie mieszkańcom wysokiego poziomu usług społecznych i zdrowotnych oraz zwalczanie alkoholizmu i innych patologii

Cele szczegółowe:

- 1.1 Rozszerzenie oferty usług na rzecz pomocy ludziom samotnych, starszym, niepełnosprawnym i samotnym.
- 1.2 Umożliwienie korzystania z pomocy lekarzy specjalistów oraz opieki pedagogiczno - psychologicznej.
- 1.3 Pomoc osobom zagrożonym dysfunkcją.
- 1.4 Wzmacnianie potencjału rodziny między innymi poprzez przeciwdziałanie patologiom społecznym i ubóstwu mieszkańców.
- 1.5 Promocja zdrowego stylu życia.

CEL GŁÓWNY 2. Kreowanie gminy jako atrakcyjnej dla mieszkańców i przyjezdnych poprzez zaspokajanie potrzeb w zakresie edukacji, kultury, sportu i rekreacji oraz aktywizowanie lokalnej społeczności.

Cele szczegółowe:

- 2.1 Rozszerzenie oferty edukacyjnej szkół oraz stworzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych.
- 2.2 Wzrost atrakcyjności turystyki w gminie.
- 2.3 ochrona dziedzictwa kulturowego gminy.
- 2.4 Podniesienie świadomości mieszkańców z zakresu ochrony środowiska.
- 2.5 Aktywizacja mieszkańców poprzez stworzenie miejsc spotkań różnych grup społecznych.
- 2.6 Rozwój i upowszechnianie kultury, sportu społeczności lokalnej.

2.7 Stworzenie warunków do powstawania nowych organizacji pozarządowych oraz wsparcie działań już istniejących.

2.8 Modernizacja przedszkoli

CEL GŁÓWNY 3. Dbanie o atrakcyjność turystyczną gminy poprzez zachowanie jej dziedzictwa kulturowego i ochronę środowiska.

3.1 Wzrost atrakcyjności turystycznej gminy.

3.2 Ochrona dziedzictwa kulturowego gminy.

3.3 Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.

3.4. Promowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych oraz dziedzictwa kulturowego gminy.

CEL GŁÓWNY 4. Wspieranie mieszkańców w podejmowaniu inicjatyw gospodarczych i odnalezieniu miejsca na rynku pracy.

Cele szczegółowe:

4.1 Propagowanie przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży.

4.2 Podnoszenie kwalifikacji mieszkańców i umożliwienie przekwalifikowania.

4.3 Zwiększenie szans na rynku pracy osób z grup zmarginalizowanych, kobiet, osób starszych, osób długotrwale bezrobotnych, rolników, osób niepełnosprawnych .

4.4 Wspieranie ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego oraz gospodarstw agroturystycznych.

C) ZADANIA STRATEGICZNE GMINY

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.1 Rozszerzenie oferty usług na rzecz pomocy ludziom samotnych, starszym, niepełnosprawnym

Zadania:

1) stworzenie domu dziennego pobytu,

- 2) aktywizacja i integracja osób starszych poprzez spotkania np. w klubie seniora,
- 3) stworzenie pomocy sąsiedzkiej,
- 4) zapewnienie usług opiekuńczych,
- 5) integracja pokoleniowa- czerpanie z potencjału ludzi starszych z ich wiedzy i doświadczenia.
- 6) stworzenie klubu seniora

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 1.1:

Ad.1 liczba utworzonych domów, liczba osób przebywających,

Ad.2 liczba uczestników w spotkaniach np. w klubie seniora

Ad.3 liczba osób włączonych do systemu pomocy sąsiedzkiej

Ad.4 liczba osób objętych usługami, poprawa ich warunków bytowych, liczba osób zatrudnionych do wykonywania usług

Ad. 5 liczba spotkań ludzi starszych

Ad 6. Liczba uczestników, liczba zorganizowanych zajęć.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.2 Umożliwienie korzystania z pomocy lekarzy specjalistów oraz opieki pedagogiczno - psychologicznej.

Zadania:

- 1) prowadzenie działalności profilaktycznej,
- 2) zorganizowanie akcji np. „białych niedziel”,
- 3) stworzenie punktu pomocy psychologicznej,
- 4) zwiększenie zakresu usług i świadczeń (lekarze, gabinety specjalistyczne),
- 5) modernizacja ośrodków zdrowia,
- 6) rozszerzenie działalności ośrodków zdrowia poprzez pozyskanie lekarzy specjalistów, prowadzenie zajęć wyrównawczych poprawiających rozwój dzieci,
- 7) koordynacja poradnictwa, leczenia i profilaktyki,
- 8) pomoc rehabilitacyjna dla dzieci i młodzieży.

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 1.2:

Ad.1 liczba przeprowadzonych spotkań, liczba uczestników

Ad.2. liczba przeprowadzonych akcji, liczba osób uczestniczących w tych akcjach

Ad 3. liczba udzielonych porad, liczba uczestników, ilość punktów pomocy

Ad 4 liczba powstałych gabinetów specjalistycznych , ilość nowych usług,

Ad. 5 ilość przeprowadzonych remontów , zakup nowego wyposażenia,

Ad. 6 liczba zatrudnionych lekarzy z nowymi specjalizacjami, ilość

zorganizowanych zajęć wyrównawczych, liczba uczestników tych zajęć,

Ad .7 ilość udzielonych porad, pogadarek i spotkań w zakresie profilaktyki, liczba uczestników,

Ad. 8 ilość zakupionego sprzętu, ilość zatrudnionych rehabilitantów, ilość osób wymagających rehabilitacji.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.3. Pomoc osobom zagrożonym dysfunkcją.

Zadania:

- 1) podnoszenie świadomości członków rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych patologią,
- 2) zorganizowanie specjalistycznej pomocy dla rodzin zmarginalizowanych,
- 3) zorganizowanie punktu interwencji kryzysowej,
- 4) organizacja zajęć informacyjno - warsztatowych wspomagających wiedzę rodziców na tematy rozwojowe dzieci,
- 5) wsparcie organizacyjne i finansowe rodzin w potrzebie,
- 6) stworzenie świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych.
- 7) organizacja punktu poradnictwa prawnego, socjalnego i psychologicznego.

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 1.3:

- Ad. 1 liczba rodzin u których zauważa się zmianę postępowania,
- Ad.2 liczba osób objętych specjalistyczna pomocą,
- Ad.3 ilość punktów interwencji kryzysowej, liczba osób uczestniczących,
- Ad.4 liczba zajęć, liczba rodziców uczestniczących w zajęciach,
- Ad.5 liczba rodzin objętych pomocą, kwota udzielonej pomocy, powód udzielenia pomocy,
- Ad.6 ilość świetlic na terenie gminy, liczba uczestników, ilość osób zatrudnionych,
- Ad.7 ilość punktów poradnictwa, ilość osób którym udzielono porady, liczba porad

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.4. Wzmacnianie potencjału rodziny m.in. poprzez przeciwdziałanie patologiom społecznym i ubóstwu mieszkańców

Zadania:

- 1) stworzenie poradnictwa dla rodziców w zakresie rozpoznawania zagrożeń i uzależnień dzieci i młodzieży,
- 2) akcje profilaktyczne dotyczące alkoholizmu i innych patologii,
- 3) rozszerzenie współpracy z Policją,
- 4) podnoszenie świadomości rodzin borykających się z ubóstwem i mobilizacja do samodzielnego rozwiązywania problemów,
- 5) powołanie klubu integracji społecznej dla potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ubóstwem.

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 1.4:

- Ad.1 ilość rodzin którym udzielono porady, liczba porad, ilość osób zatrudnionych,
- Ad.2 liczba akcji profilaktycznych, liczba uczestników,
- Ad.3 zwiększenie ilości wspólnych wyjazdów terenowych, liczba osób które udzielono pomocy ,
- Ad.4 liczba osób którym udało się wyjść z sytuacji problemowej, liczba problemów i powodów z którymi rodziny się borykają,

Ad. 5 liczba klubów, liczba uczestników, liczba problemów z którymi radzą sobie osoby zagrożone.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.5. Promocja zdrowego stylu życia.

Zadania:

- 1) organizowanie imprez promujących zdrowy styl życia,
- 2) opracowanie i rozpowszechnianie modelu promującego zdrowy styl życia oraz profilaktyka ochrony zdrowia,
- 3) rozwój edukacji prozdrowotnej w szkołach, stałe dyżury pielęgniarskie w szkołach.
- 4) spotkania z przedstawicielami służby zdrowia

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 1.5:

Ad.1 ilość imprez promujących zdrowy styl życia, liczba osób uczestniczących,

Ad. 2 liczba osób które zostały poinformowane nt. zdrowego stylu życia,

Ad.3 ilość pogadanek w szkołach, liczba stałych dyżurów pielęgniarskich i ilość osób zatrudnionych na tym stanowisku, liczba dzieci uczestniczących w pogadankach,

Ad.4 liczba spotkań, ilość uczestników w tych spotkaniach, jakość przekazywanych treści.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.1 Rozszerzenie oferty edukacyjnej szkół oraz stworzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

Zadania:

- 1) organizacja zajęć pozalekcyjnych,
- 2) tworzenie kółek zainteresowań,
- 3) organizacja zawodów oraz imprez promujących osiągnięcia uczniów.
- 4) organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży
- 5) organizacja zajęć integracyjnych dla społeczności lokalnej (spotkania

weekendowe)

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 2.1:

Ad.1 liczba zajęć pozalekcyjnych, liczba uczniów uczestniczących w zajęciach,

Ad.2 liczba stworzonych kółek, liczba uczniów, liczba kadry zatrudnionej,

Ad.3 liczba zawodów, liczba osób uczestniczących, liczba osiągnięć,

Ad.4 liczba osób wytypowanych na kolonie i obozy, ilość kolonii, obozów,

Ad.5 liczba zajęć, liczba rodzin uczestniczących w spotkaniach.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.2 Wzrost atrakcyjności turystyki w gminie

Zadania:

- 1) promocja gminy poprzez udział w targach, wystawach itp.,
- 2) organizacja imprez kulturalnych (dożynki, święta ludowe)
- 3) wspieranie powstawania gospodarstw agroturystycznych,
- 4) utworzenie folderu, ulotek dot. gminy,
- 5) rozwijanie strony internetowej gminy
- 6) tworzenie ścieżek rowerowych, zagospodarowanie terenu

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 2.2:

Ad.1 liczba akcji promocyjnych, liczba wyjazdów na targi i wystawy, liczba uczestników,

Ad.2 ilość imprez, liczba osób uczestniczących, liczba osób bezpośrednio zaangażowanych w przygotowania,

Ad.3 ilość nowych gospodarstw agroturystycznych,

Ad.4 liczba stworzonych folderów,

Ad.5 liczba dodawanych informacji, ilość dodatkowych zakładek, zdjęć itp.

Ad.6 liczba ścieżek rowerowych, ilość miejsc zagospodarowanych na nowo.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego gminy

Zadania:

- 1) promocja dziedzictwa kulturowego,
- 2) utworzenie stowarzyszenia dbającego o dziedzictwo kulturowe gminy,
- 3) stworzenie mapki, przewodnika po zabytkach w gminie.

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 2.3:

Ad. 1 liczba akcji promocyjnych , liczba uczestników,

Ad.2 liczba stowarzyszeń, liczba członków,

Ad.3 liczba zabytków na terenie gminy, ilość utworzonych mapek, folderów i przewodników.

CEL SZCZEGÓŁOWY. 2.4. Podniesienie świadomości mieszkańców z zakresu ochrony środowiska.

Zadania:

- 1) organizacja szkoleń w zakresie ochrony środowiska ,
- 2) organizacja imprez mających na celu promowanie czystego środowiska i jak o nie dbać,
- 3) podnoszenie świadomości mieszkańców na temat ochrony środowiska

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 2.4:

Ad.1 liczba szkoleń, liczba uczestników,

Ad.2 liczba akcji promocyjnych czyste środowisko, ilość osób uczestniczących,

Ad.3 zmiana postępowania mieszkańców, więcej kontenerów na sieci, czyste lasy, likwidacja dzikich wysypisk śmieci.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.5. Aktywizacja mieszkańców poprzez stworzenie miejsc spotkań różnych grup społecznych.

Zadania:

- 1) utworzenie klubu, pubu do spotkań dla młodych ludzi,
- 2) organizacja zajęć dla ww. osób,
- 3) utworzenie świetlic środowiskowych
- 4) pobudzenie mieszkańców do organizowania wspólnych spotkań
- 5) organizowanie imprez integracyjnych i festynów rodzinnych
- 6) organizacja spotkań Koła Gospodyń Wiejskich z mieszkańcami także z dziećmi i młodzieżą.

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 2.5:

Ad.1 ilość klubów, miejsc do spotkań, liczba uczestników,

Ad.2 ilość zajęć, liczba osób uczestniczących w zajęciach,

Ad.3 liczba świetlic środowiskowych, liczba osób przebywających , liczba osób zatrudnionych,

Ad.4 ilość zorganizowanych spotkań mieszkańców oraz ich liczba,

Ad.5 ilość festynów i imprez , liczba osób uczestniczących,

Ad.6 liczba spotkań Koła Gospodyń Wiejskich, liczba mieszkańców.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.6. Rozwój i upowszechnianie kultury, sportu społeczności lokalnej.

Zadania:

- 1) utworzenie stowarzyszeń propagujących kulturę,
- 2) organizacja imprez sportowych przy udziale społeczności lokalnej,
- 3) angażowanie mieszkańców do udziału w różnych działaniach społecznych,

- 4) promocja sportu poprzez akcje informacyjne,
- 5) warsztaty zajęciowe dla mieszkańców w Gminnym Centrum Kultury
- 6) spotkania z twórcami ludowymi, malarzami, rzeźbiarzami itp.

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 2.6:

- Ad.1 liczba utworzonych stowarzyszeń, liczba członków,
Ad.2 liczba uczestników, liczba imprez sportowych,
Ad.3 liczba mieszkańców,
Ad.4 liczba akcji informacyjnych promujących sport, liczba osób informowanych,
Ad.5 liczba warsztatów, liczba mieszkańców uczestniczących w warsztatach,
Ad.6 liczba spotkań, liczba uczestników, ilość twórców ludowych.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.7. Stworzenie warunków do powstawania nowych organizacji pozarządowych oraz wsparcie działań już istniejących

Zadania:

- 1) pomoc prawna dla nowo powstających organizacji i już działających,
- 2) podejmowanie działań promocyjnych - ulotki, plakaty,
- 3) udział istniejących organizacji w imprezach kulturalnych w gminie.

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 2.7:

- Ad.1 ilość udzielonych porad prawnych,
Ad.2 ilość akcji promocyjnych, liczba ulotek, plakatów,
Ad.3 liczba imprez kulturalnych, liczba organizacji biorących udział w przedsięwzięciu.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.8. Modernizacja przedszkoli

Zadania:

- 1) dostosowanie przedszkoli do obowiązujących wymogów,

- 2) przeprowadzenie remontów,
- 3) wprowadzenie bogatszej oferty edukacyjnej dla przedszkoli,
- 4) szkolenia dla nauczycieli przedszkoli.

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 2.8:

Ad.1 liczba przedszkoli, które zostały dostosowane do obowiązujących przepisów,

Ad.2 ilość remontów,

Ad.3 liczba dodatkowych zajęć przedszkolnych, liczba uczestników,

Ad. 4 ilość kursów, szkoleń dla nauczycieli przedszkoli.

CEL SZCZEGÓŁOWY 3.1. Propagowanie przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży

Zadania:

- 1) wspieranie podmiotów gospodarczych w pozyskiwaniu środków z funduszy strukturalnych
- 2) szkolenia dla przedsiębiorców,
- 3) promocja lokalnych przedsiębiorców,
- 4) stworzenie systemu informacyjnego dot. przedsiębiorców,
- 5) system ulg w podatkach i opłatach lokalnych.

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 3.1:

Ad.1 ilość udzielonych porad,

Ad.2 ilość przeprowadzonych szkoleń, liczba uczestników,

Ad.3 liczba nowych przedsiębiorców, ilość akcji promocyjnych,

Ad.4 ilość udzielonych informacji nt. przedsiębiorczości, liczba osób zainteresowanych,

Ad.5 ilość udzielonych ulg,

CEL SZCZEGÓŁOWY 3.2. Podnoszenie kwalifikacji mieszkańców i umożliwienie przekwalifikowania.

Zadania:

- 1) promocja różnych form zatrudnienia w tym samo zatrudnienia,
- 2) organizacja szkoleń,
- 3) rozszerzenie współpracy z PUP,
- 4) punkt informacyjny dla osób poszukujących pracy lub chcących się przekwalifikować,
- 5) kursy dot. zmiany kwalifikacji bezrobotnych.

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 3.2:

Ad.1 liczba akcji promujących różne formy zatrudnienia, liczba rozpoczętych działalności gospodarczych

Ad.2 ilość szkoleń, liczba uczestników,

Ad.3 liczba szkoleń dla osób bezrobotnych,

Ad.4 liczba uczestników, ilość punktów,

Ad.5 ilość kursów, liczba osób uczestniczących.

CEL SZCZEGÓŁOWY 3.3. Zwiększenie szans na rynku pracy osób z grup zmarginalizowanych, kobiet, osób starszych, osób długotrwale bezrobotnych, rolników, osób niepełnosprawnych

Zadania:

- 1) promocja zatrudnienia osób niepełnosprawnych, kobiet, osób starszych,
- 2) organizacja prac interwencyjnych i robót publicznych,
- 3) likwidacja barier architektonicznych w instytucjach i zakładach pracy,

- 4) szkolenia dla osób niepełnosprawnych i dla przyszłych pracodawców,
- 5) utworzenie punktu informacyjnego,

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 3.3:

Ad.1 liczba osób niepełnosprawnych, starszych, kobiet zatrudnionych,

Ad.2 liczba osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych,

Ad.3 liczba przeprowadzonych remontów w celu likwidacji barier, liczba zrobionych podjazdów w zakładach pracy i instytucjach,

Ad.4 liczba szkoleń, liczba uczestników,

Ad.5 ilość punktów, liczba osób zatrudnionych w punkcie, liczba udzielonych informacji i porad, liczba uczestników.

CEL SZCZEGÓŁOWY 3.4. Wspieranie ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa rolno spożywczego oraz gospodarstw agroturystycznych.

Zadania:

- 1) wspieranie zawiązania grup producenckich,
- 2) promocja produktów ekologicznych,
- 3) promocja gospodarstw agroturystycznych istniejących oraz akcje nakłaniające do tworzenia nowych.

Wskaźniki monitorowania-cel szczegółowy 3.4:

Ad. 1 ilość powstałych grup producenckich liczba członków w tych grupach,

Ad.2 liczba wypromowanych produktów ekologicznych

Ad.3 ilość nowych gospodarstw, ilość osób przyjezdnych, liczba akcji promujących.

Strategia Rozwiązywanie Problemów Społecznych poprzez realizację określonych w niej zadań strategicznych wychodzi naprzeciw najbardziej istotnym problemom społeczności lokalnej. Przedstawione zadania mają przyczynić się do podniesienia integracji społecznej mieszkańców gminy, poziomu życia oraz przyczynić się do powstania profesjonalnej pomocy społecznej, dobrej opieki medycznej, nowoczesnej edukacji. Działania ujęte w Strategii mają w skuteczny sposób pobudzić społeczność lokalną aby aktywnie włączyła się w proces rozwiązywanie problemów społecznych.

Zadania strategiczne są skierowane na pomoc zarówno dzieciom i młodzieży jak i osobom dorosłym i starszym.

Osiągnięcie wizji rozwoju Gminy Michałów jest uwarunkowane przestrzeganiem przez organy samorządu, służby socjalne i partnerów społecznych przyjętych kierunków rozwoju, a przede wszystkim wyzwolenie aktywności środowiska lokalnego na rzecz rozwiązywania istotnych problemów społecznych.

5.3. EFEKTY PRACY UZYSKANE PODCZAS KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Problemy społeczne mieszkańców Gminy Michałów zostały sklasyfikowane w 3 obszarach a następnie do każdego obszaru został przypisany cel ogólny, cel szczegółowy i zadania strategiczne.

Oprócz rozważań na konsultacjach społecznych mieszkańcom gminy zostały rozdane ankiety, w których mieszkańcy mogli anonimowo wyrazić swoje zdanie na temat swoich potrzeb i problemów.

Najważniejsze cele zostały określone mianem priorytetów a ich wdrażanie przyczyni się do rozwoju Gminy Michałów i do skutecznego rozwiązywania problemów społecznych. Podczas rozważań wyłoniono priorytetowe działania do zrealizowania. Grupa osób obecna na warsztatach przedstawiła propozycje kilku projektów a także kilka z nich zostało wybranych i szczegółowo opisanych.

Priorytety:

- 1) Rozszerzenie oferty edukacyjnej i alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
- 2) Rozszerzenie oferty usług na rzecz pomocy ludziom samotnych, starszym, niepełnosprawnym i samotnym
- 3) Wzrost atrakcyjności turystyki w gminie.

PROPOZYCJE PROJEKTÓW

- 1) Organizacja Klubu Seniora. (załącznik nr 2)
- 2) Wakacyjny piknik integracyjny: „Gmina Michałów – moja mała Ojczyzna”.(załącznik nr 3)
- 3) Weekendowe spotkania dla każdego „Poznaj mnie, poznaj siebie” organizacja alternatywnych form spędzania czasu dla dzieci i młodzieży oraz integracja pokoleń.
- 4) Artystyczna jesień – cykl zajęć plastycznych, tanecznych i wokalnych dla dzieci i młodzieży w świetlicy wiejskiej.
- 5) „Niesiemy pomoc” – stworzenie systemu usług opiekuńczych dla osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych.(załącznik nr 1)
- 6) Szlak przyrodniczo – krajobrazowy „Skarby natury gminy Michałów”, folder, tablice informacyjne.
- 7) Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży

VI. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ

6.1. MONITORING I AKTUALIZACJA

Monitoring strategii jest obserwacją realizacji celów strategicznych i realizacji programów operacyjnych wynikających z następnych faz programowania rozwoju. Monitoring realizacji strategii umożliwia: obserwację stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiającą aktualną identyfikację problemów w ich realizacji; ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację; weryfikację zgodności założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków; kontrolę postępu prac związanych z realizacją działań.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2015 w zakresie problematyki społecznej, wymagającym okresowej aktualizacji do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i w samym społeczeństwie. Przygotowanie projektu dokumentu i jego przyjęcie przez Radę Gminy kończy pierwszy etap planowania. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględniania w strategii.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wymaga aktualizacji co najmniej raz na dwa lata. Pierwsza aktualizacja planowana jest w październiku 2009 roku. Aktualizacja i ocena zostanie przeprowadzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowie z udziałem członków grup roboczych, którzy uczestniczyli w jej tworzeniu. Grupa ta może być poszerzona o nowe osoby.

Instytucją zarządzającą wdrażanie strategii jest GOPS. Podstawą skutecznego wdrożenia strategii jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno gospodarczych zachodzących na terenie gminy. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów.

Bezpośrednim koordynatorem jest kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowie. Zadaniem koordynatora jest ciągły nadzór nad pracami GOPS w zakresie wdrażania i aktualizacji strategii. Za nadzór merytoryczny

i obowiązek monitorowania (oceny) realizacji działania odpowiada Zespół Roboczy. Monitoring wybranych bądź wszystkich działań, powinien być dokonywany zawsze w sytuacji wprowadzenia nowych zadań do strategii oraz w każdym przypadku dokonania aktualizacji strategii.

Zespół Roboczy przedstawia Radzie Gminy Michałów sprawozdanie z oceny wdrażania strategii co najmniej raz na dwa lata.

6.2. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zidentyfikowane cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w gminie wymagają odpowiednich źródeł finansowania. Przewidywane źródła finansowania strategii to:

Pierwszą grupę stanowią środki finansowe wewnętrzne:

- Środki pochodzące z budżetu gminy w zakresie finansowania zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej oraz w innych obszarach ujętych w strategii.
- Środki pochodzące z budżetu państwa na zadania zlecone gminie przez administrację rządową.
- Środki budżetu samorządu powiatowego, samorządu województwa,
- Środki od lokalnych sponsorów

Druga grupa to środki finansowe zewnętrzne:

- Programy Unii Europejskiej
- Programy bilateralne
- Fundusze organizacji międzynarodowych
- Krajowe fundusze publiczne (np. PFRON)
- Fundusze prywatne, środki fundacji.

1. Środki pochodzące z Unii Europejskiej

Europejski Fundusz Społeczny- jest najważniejszym instrumentem Unii Europejskiej w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i rozwoju zasobów ludzkich. EFS wspiera działania podejmowane w ramach Europejskiej Strategii Zatrudnienia. Polska korzysta z możliwości, jakie stwarza Europejski Fundusz Społeczny (EFS), od początku członkostwa w Unii Europejskiej, a więc od 1 maja 2004 roku. W okresie programowania 2004 - 2006 ze środków EFS współfinansowane były projekty realizowane w ramach:

- 1) Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL)
- 2) II Priorytetu Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR)
- 3) Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL

W obowiązującym okresie programowania 2007 - 2013 środki EFS finansować będą wyłącznie działania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki PO KL.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL)

Program stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi UE, w tym również Polską, stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Do wyzwań tych należą: uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy. Zgodnie z założeniami Strategii Lizbońskiej oraz celami polityki spójności krajów unijnych, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego przyczynia się do pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wsparcia wzrostu konkurencyjności gospodarki.

Dążąc do efektywnego rozwoju zasobów ludzkich, program będzie koncentrował wsparcie na następujących obszarach: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia

związane z budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli i wdrażaniem zasady dobrego rządzenia.

Celem głównym Programu jest: wzrost zatrudnienia i spójności społecznej a do osiągnięcia tego celu przyczynia się realizacja sześciu celów strategicznych do których należą:

- 1) Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo
- 2) Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego
- 3) Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce
- 4) Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy
- 5) Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa
- 6) Wzrost spójności terytorialnej.

PO KL składa się z 10 priorytetów, realizowanych równolegle na poziomie centralnym i regionalnym.

Priorytety realizowane centralnie to:

- I. Zatrudnienie i integracja społeczna
- II. Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego
- III. Wysoka jakość systemu oświaty
- IV. Szkolnictwo wyższe i nauka
- V. Dobre rządzenie.

Priorytety realizowane na szczeblu regionalnym:

- VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich
- VII. Promocja integracji społecznej
- VIII. Regionalne kadry gospodarki
- IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach
- X. Pomoc techniczna.

Ok. 60% środków PO KL zostanie przeznaczona na wsparcie realizowane w poszczególnych regionach, zaś pozostała kwota (ok. 40%) będzie wdrażana sektorowo przez odpowiednie resorty.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki finansowany będzie w 85 proc. ze środków Unii Europejskiej (Europejskiego Funduszu Społecznego) oraz w 15 proc. ze środków krajowych. Całość kwoty, jaką przewidziano na realizację Programu, wynosi prawie 11,5 mld euro, w tym wkład finansowy Europejskiego Funduszu Społecznego to ponad 9,7 mld euro a pozostałą część stanowią środki krajowe.

www.efs.gov.pl

www.funduszeuropejskie.gov.pl

www.mrr.gov.pl

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego (RPO WŚ)

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 - 2013 (RPOWŚ 2007 - 2013) stanowi kompleksowe narzędzie prowadzenia polityki rozwoju regionu w latach 2007 – 2013. Program jest jednym z instrumentów realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO 2007 - 2013) wspierających wzrost gospodarczy i zatrudnienie na lata 2007 - 2013, przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006r.

Osie priorytetowe RPOWŚ

Os priorytetowa 1. Rozwój przedsiębiorczości

Os priorytetowa 2. Wsparcie innowacyjności, budowa społeczeństwa informacyjnego oraz wzrost potencjału inwestycyjnego regionu

Os priorytetowa 3. Podniesienie jakości systemu komunikacyjnego regionu

Os priorytetowa 4. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej

Os priorytetowa 5. Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport.

Os priorytetowa 6. Wzmocnienie ośrodków miejskich i rewitalizacja małych

Os priorytetowa 7: Pomoc techniczna

W celu przezwyciężenia barier rozwojowych przedsiębiorczości w Świętokrzyskim, w osi priorytetowej: **Rozwój przedsiębiorczości** Programu przewidziano bezpośrednie wsparcie inwestycyjne mikro, małych i średnich firm. Preferowane będą projekty podmiotów działających w sektorze produkcyjnym i usługowym, w tym w branży turystycznej, dzięki realizacji inwestycji generujące nowe miejsca pracy i wdrażające nowe, innowacyjne technologie i rozwiązania. Przedsiębiorstwa będą też miały możliwość uzyskania dotacji na tworzenie nowych miejsc pracy, jak również dofinansowania organizacji misji gospodarczych oraz kosztów udziału w targach.

Regiony podnoszą swą konkurencyjność również poprzez zapewnienie mieszkańcom dostępu do wysokiej jakości usług sfery publicznej, tj. ochrony zdrowia, edukacji, dóbr kultury, zróżnicowanych możliwości wypoczynku i zagospodarowania czasu wolnego. Poprawa dostępu do tych usług ma duży wpływ na wzrost atrakcyjności życia w regionie, a co się z tym wiąże, pozwoli na zahamowanie odpływu ludzi młodych, szczególnie z wyższym wykształceniem, poza województwo w tym celu będzie realizowana Oś priorytetowa 5. **Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport**

www.rpo-swietokrzyskie.pl

www.sbrr.pl

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW)

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 będzie realizowany na terenie całego kraju. Podstawą jego realizacji jest opracowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi projekt, który został zaakceptowany przez Komitet Rozwoju Obszarów Wiejskich Unii Europejskiej (24 lipca 2007 r.). Instrumenty PROW podzielono na osie, których realizacja ma się przyczynić do osiągnięcia następujących celów:

- poprawa konkurencyjności rolnictwa i leśnictwa przez wspieranie restrukturyzacji, rozwoju i innowacji

- poprawa środowiska naturalnego i terenów wiejskich przez wspieranie gospodarowania gruntami;
- poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz popierania różnicowania działalności gospodarczej.

W ramach priorytetowych kierunków wsparcia obszarów wiejskich UE, zdefiniowano cztery osie:

Oś1: Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego

Oś 2: Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich

Oś 3: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej

Oś 4: Leader

Realizacja Osi 3: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej będzie realizowana przez następujące działania:

- przejście do działalności pozarolniczej,
- wspieranie tworzenia i rozwoju mikro-przedsiębiorstw w celu promocji przedsiębiorczości i rozwijania ekonomicznych podstaw regionu,
- promocja turystyki,
- ochrona, podnoszenie jakości i zarządzanie dziedzictwem kulturowym;
- podstawowe usługi na rzecz gospodarki i ludności wiejskiej,
- odnowa wsi i rozwój, ochrona i podniesienie jakości wiejskiego dziedzictwa kulturowego,
- system szkoleń zawodowych dla podmiotów gospodarczych działających w obszarach objętych osią priorytetową 3,
- system zdobywania kwalifikacji i aktywizacji w celu przygotowania i wdrożenia lokalnej strategii rozwoju.

Oś 4: Leader

Leader jest podejściem wielosektorowym, przekrojowym i partnerskim, realizowanym lokalnie na określonym obszarze, umożliwiającym osiągnięcie celów osi trzeciej.

Celem osi czwartej jest przede wszystkim budowanie kapitału społecznego poprzez aktywizację mieszkańców oraz przyczynianie się do powstawania nowych miejsc

pracy na obszarach wiejskich, a także polepszenie zarządzania lokalnymi zasobami i ich waloryzacja, w skutek pośredniego włączenia lokalnych grup działania w system zarządzania danym obszarem. Pomocne w osiągnięciu celów osi będą również projekty współpracy. W ramach Leader można realizować : „małe projekty”, które mogą dotyczyć:

- *organizacji szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym*
- promocji i rozwoju lokalnej aktywności, w tym promocji lokalnej twórczości kulturalnej i artystycznej, z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego
- rozwoju agroturystyki i turystyki na obszarach wiejskich
- organizacji imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych
- zakupu oprogramowania, urządzeń i sprzętu komputerowego (w tym urządzeń i sprzętu umożliwiającego dostęp do Internetu oraz zakup usługi dostępu do Internetu) i ich udostępnianie na potrzeby społeczności wiejskiej w celu podniesienia jakości życia ludności
- renowacji, zabezpieczenia i oznakowania przydrożnych kapliczek, pomników przyrody, odkrywek geologicznych i innych miejsc i budowli charakterystycznych dla danej miejscowości
- odnawiania elewacji i dachów prywatnych budynków, ogrodzeń, oraz innych obiektów charakterystycznych dla budownictwa danego regionu
- zakupu strojów, eksponatów i innego wyposażenia dla zespołów artystycznych, zespołów folklorystycznych oraz innych grup i zespołów kultywujących miejscowe tradycje i zwyczaje
- zakupu wyposażenia świetlic wiejskich i ich remont.

www.minrol.gov.pl

Programy Wspólnot Europejskich (przykłady)

Młodzież w działaniu

www.mlodziez.org.pl

Leonardo da Vinci

<http://leonardo.org.pl>

Sokrates

www.socrates.org.pl

Kultura

www.mkidn.gov.pl (Punkt Kontaktowy Programu *Kultura*)

Programy bilateralne i międzynarodowe (przykłady)

Szwajcarsko-Polski Program Współpracy

www.programszwajcarski.gov.pl

Mechanizm Finansowy EOG

Norweski Mechanizm Finansowy

www.eog.gov.pl

2. Fundusze organizacji międzynarodowych

Poakcesyjny Program Wsparcia Obszarów Wiejskich (PPWOW).

Program powstał w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej i ma służyć rozwiązywaniu problemów społecznych. W dniu 7 kwietnia 2006 r. podpisana została umowa pomiędzy Bankiem Światowym a polskim rządem w sprawie pożyczki na finansowanie PPWOW. Ma on trwać do końca 2009 r. Program składa się z trzech

części – Programu Integracji Społecznej, reformy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz kampanii informacyjno-świadomościowej na temat problemów integracji Społecznej i reformy KRUS.

Do finansowania części zadań zawartych w Strategii Rozwoju Polityki Społecznej Gminy Wiślica służy Program Integracji Społecznej.

Ten program to nie tylko pieniądze, ale i skuteczne narzędzia do rozwoju gminy. Samorzady gminne otrzymują wsparcie w projektowaniu lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, do ich dyspozycji jest najlepszy możliwy know how – eksperci, szkolenia, baza Dobrych Praktyk, a także wysoko kwalifikowani konsultanci, którzy na bieżąco współpracują z gminami. Gminy otrzymują też wsparcie dla lepszego aktywizowania lokalnej społeczności, pomoc w identyfikacji lokalnych liderów, motywowaniu ich do działania oraz w zachęcaniu mieszkańców do aktywnego włączania się w rozwiązywanie problemów społecznych. Do programu zakwalifikowano 500 na 2,5 tys. polskich gmin. Wybrano te gminy wiejskie i miejsko-wiejskie, które są w najgorszej sytuacji z uwagi na mnogość problemów społecznych. Wzięto przy tym pod uwagę kilkanaście wskaźników takich jak m. in. niski dochód na mieszkańca, peryferyjność położenia, liczba klientów pomocy społecznej, struktura demograficzna, niekorzystna struktura gospodarcza i mała aktywność społeczna.

Program stworzy możliwość sfinansowania projektów dla trzech grup beneficjentów:

- 1) *ludzi starszych,*
- 2) *dzieci i młodzieży,*
- 3) *rodzin z dziećmi.*

Pomoc dla osób starszych obejmie m.in.: usługi opiekuńcze o różnym zakresie i charakterze; środowiskowe formy opieki nad osobami w podeszłym wieku, rozwój usług wspomagających, ułatwiających codzienne funkcjonowanie /dostęp do informacji, gastronomia, transport, kształcenie ustawiczne/; rozwój form pomocy w okresowym wyręczaniu opiekunów rodzinnych; mieszkania chronione dające

możliwość maksymalnie długiej samodzielności; wspieranie różnych form samopomocy.

***Pomoc dla dzieci i młodzieży** obejmie m.in.: rozwój sieci świetlic środowiskowych dostępnych dla wszystkich dzieci; tworzenia klubów młodzieżowych z ofertą adekwatną dla potrzeb nastolatków opartą na samorządności i samoorganizacji z udziałem wychowawcy; tworzenie kawiarenek internetowych; tworzenie sieci poradnictwa i wspierania w sytuacjach kryzysowych i poradnictwa zawodowego dla młodzieży; tworzenie zastępczych form opieki głównie rodzinnej dla dzieci i młodzieży, której rodzice niewłaściwie wywiązują się ze swoich obowiązków.*

***Natomiast pomoc dla rodzin z dziećmi** obejmie m.in. poradnictwo prawne, socjalne, rodzinne oraz pedagogiczno – psychologiczne; opieka instytucjonalna nad dziećmi w wieku szkolnym i młodszym; mini przedszkola lub mini żłobki o charakterze rodzinnym.*

3. Fundusze krajowe

PFRON

- 1) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest funduszem celowym, którego środki przeznaczone są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych. Środki PFRON przeznaczone są między innymi na:
 - dofinansowanie wynagrodzeń osób niepełnosprawnych
 - zatrudnianie osób niepełnosprawnych
 - przystosowanie nowych i istniejących miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych
 - sport i rekreację osób niepełnosprawnych
 - zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny
 - likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych
 - wsparcie edukacji osób niepełnosprawnych
 - realizację programów własnych

Celem strategicznym programu jest wyrównanie szans w zdobyciu wykształcenia przez uczniów, będących osobami niepełnosprawnymi, zamieszkujących gminy.

Cele operacyjne programu to:

- a) poprawa warunków kształcenia uczniów, będących osobami niepełnosprawnymi, zamieszkującymi gminy,
- b) umożliwienie uczestnictwa w zajęciach mających na celu podniesienie sprawności fizycznej i psychicznej,
- c) likwidacja barier transportowych utrudniających lub uniemożliwiających pobieranie przez uczniów nauki.

Celem programu jest również wzrost udziału osób niepełnosprawnych zamieszkujących gminy w ogólnej liczbie osób pobierających naukę na poziomie ponadgimnazjalnym.

4. Fundusze prywatne, środki fundacji (przykłady)

Fundacja Wspomagania Wsi

Celem Fundacji jest:

1. Wspomaganie inicjatyw gospodarczych i społecznych mieszkańców wsi i małych miast oraz inicjatyw związanych z poprawą stanu infrastruktury obszarów wiejskich między innymi poprzez:

- 1) tworzenie nowych miejsc pracy poza rolnictwem,
- 2) rozwiązywanie zagadnień gospodarki ściekowej,
- 3) zaopatrzenie wsi w wodę i poprawę gospodarki wodnej wsi.
- 4) 2. Poprawa warunków życia i gospodarowania na wsi.
- 5) 3. Rozwój społeczny i kulturalny wsi.
- 6) 4. Rozwój oświaty wśród ludności wsi.
- 7) Ochrona środowiska naturalnego.
- 8) Wspieranie rozwoju niekonwencjonalnych źródeł energii.
- 9) Organizowanie opieki społecznej na wsi.

Fundacja realizuje swoje cele poprzez: udzielanie dotacji lub zwrotnej pomocy finansowej, prowadzenie doradztwa techniczno-ekonomicznego, prowadzenie szkoleń, popularyzowanie wiedzy teoretycznej i praktycznej, organizowanie wymiany młodzieży,

Fundacja realizuje swoje cele poprzez bezpośrednie prowadzenie inicjowanych przez siebie przedsięwzięć lub w formach pośrednich, poprzez udzielanie pomocy organizacyjnej lub finansowej instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym.

Fundacja Batorego

Do priorytetowych zadań Fundacji należy:

- wzmocnianie roli organizacji pozarządowych i zwiększanie aktywności obywateli
- propagowanie zasad państwa prawa i przejrzystości w życiu publicznym
- rozwijanie współpracy i solidarności międzynarodowej

Podstawową metodą Fundacji jest działalność grantodawcza.

www.batory.org.pl

Fundacja Bankowa im. Leopolda Kronenberga

Misją Fundacji jest wspieranie prac na rzecz dobra publicznego w zakresie edukacji, kultury i sztuki, ochrony zdrowia i opieki socjalnej. Zadania realizowane są między innymi poprzez: tworzenie nowoczesnych programów edukacyjnych, pomocnych w kształceniu dzieci i młodzieży wybitnie uzdolnionej, udzielanie wsparcia organizacjom skutecznie działającym na rzecz zreformowania edukacji ekonomicznej i nauki przedsiębiorczości w celu dostosowania jej do potrzeb gospodarki rynkowej, dotowanie szczególnie wartościowych działań edukacyjnych w zakresie kultury, ze szczególnym uwzględnieniem muzyki i dziedzictwa kulturowego, wspieranie inicjatyw lokalnych i regionalnych.

www.kronenberg.org.pl

FUNDACJA PZU

Celem Fundacji jest wspieranie nowatorskich inicjatyw służących podniesieniu jakości życia społecznego oraz rozwojowi indywidualnemu.

Pomoc kierowana jest do organizacji pozarządowych prowadzących działalność w obszarze programowym Fundacji obejmującym edukację, pomoc społeczną, kulturę i sztukę oraz ochronę zdrowia.

www.pzu.pl

Pozostałe informacje nt. innych Fundacji i funduszy można znaleźć na stronie:

www.ngo.pl

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK NR 1

Projekt: „Niesiemy pomoc” – stworzenie sytemu usług opiekuńczych dla osób starszych , samotnych , niepełnosprawnych.

Dlaczego należy zrealizować projekt?

Projekt rozwiąże następujące problemy: brak opieki nad osobami starszymi, samotnymi, niepełnosprawnymi. Osoby są pozostawione same sobie, nie potrafią same egzystować. Potrzebują pomocy osób drugih jest mała integracja pomiędzy mieszkańcami a w/w osobami.

Komu ma służyć projekt, do kogo jest kierowany?

Beneficjentami projektu są - osoby starsze, niepełnosprawne, chore, samotne.

W jakim celu realizujemy projekt?

Usługi opiekuńcze są niezbędne dla prawidłowej egzystencji w/w osób. Zapewnienie opieki tym osobom to cel nadrzędny. Projekt ma na celu ułatwienie starszym osobą i niepełnosprawnym w radzeniu sobie w codziennych obowiązkach a także godne spędzanie jesieni życia.

W jaki sposób projekt będzie realizowany ?

GOPS zatrudni dwie osób , które będą świadczyły usługi. - załatwienie prostych czynności urzędowych, życia codziennego a także:

- organizacja Stowarzyszenia wolontariatu,
- motywowanie młodych ludzi do udzielania pomocy w/w osobom
- stworzenie pomocy sąsiedzkiej
- zrobienie plakatów informacyjnych dotyczących możliwości udzielania pomocy
- strona internetowa

- zebranie informacji dotyczących osób potrzebujących (współpraca z sołtysami, radnymi)
- zebranie osób chętnych do udzielania pomocy.

Kto powinien być zaangażowany w realizację projektu?

- społeczność lokalna
- Urząd Gminy
- Ośrodek Zdrowia
- pielęgniarki środowiskowe
- szkoły
- parafie

Kiedy projekt będzie realizowany ?

01.07.2008r do 31.12.2009r.

Koszt projektu

16 000,00zł

Co zostanie zmienione po zakończeniu projektu?

Projekt przyczyni się do poprawy sytuacji bytowej tych osób, zadowolenie, zwiększenie świadomości społeczności lokalnej, wzrost integracji między grupami dysfunkcyjnymi a mieszkańcami.

Ryzyko niepowodzenia projektu

Niechęć odbiorców, słabe zainteresowanie młodzieży.

ZAŁĄCZNIK NR 2

Projekt: Organizacja Klub Seniora

Dlaczego należy zrealizować projekt.?

Projekt rozwiąże następujące problemy

- brak oferty spędzania wolnego czasu dla osób starszych,
- mała integracja społeczeństwa z osobami starszymi (między pokoleniowa),
- mała integracja osób starszych z różnych wsi,
- nie wykorzystany potencjał ludzi starszych (wiedza o historii, obyczajach , doświadczenia),
- przeciwdziałanie izolacji ludzi starszych,

Komu ma służyć projekt, do kogo jest kierowany?

W pierwszej kolejności ludzie starsi, a także osoby samotne,

W jakim celu realizujemy projekt?

- wspólne spędzanie wolnego czasu,
- aktywizacja ludzi starszych,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, nastrojom przygnębienia, poczucia samotności,
- zachowanie od zapomnienia dawnych obyczajów, wiedzy o przeszłości,

W jaki sposób projekt będzie realizowany ?

- co tygodniowe spotkania osób starszych w klubie seniora przy kawie herbacie,
- raz w miesiącu spotkanie tematyczne np.: spotkanie z ciekawymi ludźmi ; specjalistami z różnych dziedzin, np. „Jak zachować młodość i sprawność do późnych lat”
spotkanie osób starszych z młodzieżą „Jak to dawniej bywało,”

- organizacja spotkań okolicznościowych: Dzień Babci , Dzień Dziadka, Dzień Kobiet, „Spotkanie przy jajeczku”, Majówka, Pieczenie ziemniaka, Dzień Seniora , Spotkanie Opłatkowe,

- cztery wyjazdy :

Pielgrzymka szlakiem Jana Pawła II

Wyjazd do źródeł geotermalnych

Wyjazd do teatru

Wyjazd do operetki

Kto powinien być zaangażowany w realizację projektu?

- Urząd Gminy ,
- osoby duchowe,
- liderzy lokalni,
- wolontariusze,

Kiedy projekt będzie realizowany ?

- 10. 2008r. do 12. 2009r.

Koszt projektu

20 000,00zł

Co zostanie zmienione po zakończeniu projektu?

- integracja osób starszych , wspólne spędzanie czasu wolnego,
- pozytywne nastawienie do jesieni życia,
- zmiana sytuacji międzypokoleniowej,
- wzbogacanie wiedzy na temat dawnych obyczajów wśród społeczności lokalnej,

Ryzyko niepowodzenia projektu

- zbyt małe zaangażowanie mieszkańców

ZAŁĄCZNIK NR 3

Projekt: Wakacyjny piknik integracyjny – Dziedzictwo Kulturowe Gminy Michałów – „Moja mała Ojczyzna”

Dlaczego należy zrealizować projekt.?

Projekt rozwiąże następujące problemy

- mała integracja społeczeństwa lokalnego
- brak aktywności społecznej
- znikoma wiedza o dziedzictwie kulturowym gminy

Komu ma służyć projekt, do kogo jest kierowany?

- dla całej społeczności gminnej chcącej się zintegrować

W jakim celu realizujemy projekt?

- celem poznania bogactwa kulturowego gminy,
- zintegrowania sołectw,
- budzenie patriotyzmu lokalnego,
- perspektywa sposoby spędzania wolnego czasu wolnego z całą rodziną,
- przeciwdziałanie miejscowym antagonizmom

W jaki sposób projekt będzie realizowany ?

- konkursy: plastyczny, wiedzy,
- prezentacja zespołów folklorystycznych promujących tożsamość lokalną,
- turniej sołectw (przedstawiciele rady sołeckiej), Konkurs Kulinarne Dziedzictwo Regionu (potrawy regionalne przygotowane przez KGW i innych przedstawiciele sołectw),
- prezentacja fotografii – Dziedzictwo Kulturowe Gminy „Najpiękniejsze miejsca gminy”.
- twórczość własna - wiersz o mojej miejscowości,
- prezentacja albumów,
- występy szkolnych zespołów tanecznych,

- zabawa taneczna.

Kto powinien być zaangażowany w realizację projektu?

- Sołtysi, rady sołeckie, Urząd Gminy, szkoły, przedszkola, ośrodki zdrowia, OSP, księża, KGW, klub seniora, biblioteka

Kiedy projekt będzie realizowany ?

- okres wakacyjny – impreza cykliczna

Koszt projektu

- 25 000,00zł

Co zostanie zmienione po zakończeniu projektu?

- zintegrowanie społeczności gminnej,
- wzbogacenie wiedzy na temat bogactwa kulturowego gminy,
- uświadomienie w jaki sposób można spędzać wolny czas z całą rodziną,
- częściowe wyeliminowanie antagonizmów,
- pobudzenie patriotyzmu lokalnego,

Ryzyko niepowodzenia projektu

- niesprzyjające warunki atmosferyczne,
- niska frekwencja.

ZAŁĄCZNIK NR 4

LISTY UCZESTNIKÓW WARSZTATU A - 03.04.2008r.

Lp.	Imię i nazwisko	Podmiot/instytucja	Liczba warsztatów
1.	Stanisław Kocel	Sołtys	1
2.	Ks. Jerzy Piwowarczyk	Parafia Michałów	1
3.	Ks. Adam Kornalski	Parafia Wrocierz	1
4.	st. sierż. Robert Janus	PP Michałów	1
5.	Bożena Wójcik	Radna	1
6.	Jacek Woźniak	Sołtys	1
7.	Janusz Grudzień	Sołtys	1
8.	Joanna Stankiewicz	Mieszkaniec	1
9.	Tadeusz Oleksy	Radny	1
10.	Łukasz Mazur	Radny	1
11.	Agnieszka Socha	GOPS Michałów	1
12.	Halina Biały	Biblioteka Michałów	1
13.	Monika Strączek	GOPS Michałów	1
14.	Dorota Bębenek	Biblioteka Michałów	1
15.	Anna Golik	ZPO Węchadłów	1
16.	Edyta Zych	ZPO Michałów	1
17.	Joanna Wites	ZPO Góry	1
18.	Halina Głombińska	UG Michałów	1
19.	Lidia Sokołowska	Sołtys	1
20.	Bogusław Kowalczyk	Radny	1
21.	Małgorzata Środa	ZPO Sędowice	1
22.	Łukasz Wójcik	Radny	1
23.	Przemysław Bartosiński	Radny	1
24.	Grzegorz Cichoński	Radny	1
25.	Henryk Żuber	OSP	1
26.	Bogusław Spaczyński	Sołtys	1
27.	Antoni Michno	Sołtys	1

ZAŁĄCZNIK NR 5

LISTA UCZESTNIKÓW WARSZTATU B - 25.04.2008r.

Lp.	Imię i nazwisko	Podmiot/instytucja	Liczba warsztatów
1.	Aneta Puchała	Placówka oświatowa	1
2.	Maria Bobowska	Emerytka	1
3.	Joanna Nowak	Placówka oświatowa	1
4.	Mirosława Młyńczak	Placówka oświatowa	1
5.	Stanisław Szewczyk	Wójt Gminy Michałów	1
6.	Bożena Wójcik	Radna	2
7.	Łukasz Mazur	Radny	2
8.	Bogusław Kowalczyk	Radny	2
9.	Ilona Gnidzińska	Studentka	1
10.	Halina Głombińska	UG Michałów	2
11.	Mirosława Hera	Rolnik	1
12.	Jacek Woźniak	Sołtys	2
13.	Małgorzata Leszczyńska	UG Michałów	1
14.	Antoni Michno	Sołtys	2
15.	Ks. Jerzy Piwowarczyk	Parafia Michałów	2
16.	Agnieszka Socha	GOPS Michałów	2
17.	Renata Pasek	SSP Sędowice	1
18.	Dorota Bielecka	Gimnazjum Węchadłów	1
19.	Magdalena Ziólkowska	GOPS Michałów	1
20.	Aldona Sokołowska Suder	Gimnazjum Węchadłów	1
21.	Monika Strączek	GOPS Michałów	2

ZAŁĄCZNIK NR 6

LISTA UCZESTNIKÓW WARSZTATU C- 14.05.2008R.

Lp.	Imię i nazwisko	Podmiot/instytucja	Liczba warsztatów
1.	Magdalena Ziótkowska	GOPS Michałów	2
2.	Maria Bobowska	Emerytka	2
3.	Małgorzata Leszczyńska	UG Michałów	2
4.	Monika Strączek	GOPS Michałów	3
5.	Agnieszka Socha	GOPS Michałów	3
6.	Halina Głombińska	UG Michałów	3
7.	Marcin Panek	UG Michałów	1
8.	Paulina Koziara	UG Michałów	1
9.	Katarzyna Bandura	OSP	1
10.	Jarosław Szafapski	UG Michałów	1
11.	Dorota Purtak	OSP	1

ZAŁĄCZNIK NR 7

LISTA UCZESTNIKÓW WARSZTATU D- 05.06.2008r.

Lp.	Imię i nazwisko	Podmiot/instytucja	Liczba warsztatów
1.	Ks. Jerzy Piwowarczyk	Parafia Michałów	3
2.	Maria Bobowska	Emerytka	3
3.	Antoni Michno	Sołtys	3
4.	Jolanta Wilczura	Placówka oświatowa	1
5.	Elżbieta Kierkowska	Placówka oświatowa	1
6.	Halina Głombińska	UG Michałów	4
7.	Monika Strączek	GOPS Michałów	4
8.	Agnieszka Socha	GOPS Michałów	4
9.	Magdalena Ziólkowska	GOPS Michałów	3
10.	Katarzyna Bandura	OSP	2
11.	Paulina Koziara	Studentka	2
12.	Teresa Gajda	UG Michałów	1
13.	Małgorzata Leszczyńska	UG Michałów	3
14.	Marcin Panek	Student	2
15.	Urszula Węgrzynowicz	OSP	1

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW:

1. Projekt: „Niesiemy pomoc” – stworzenie systemu usług opiekuńczych dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych.
2. Projekt: Organizacja Klub Seniora
3. Projekt: Wakacyjny piknik integracyjny – Dziedzictwo Kulturowe Gminy Michałów – „Moja mała Ojczyzna”
4. Lista uczestników warsztatu A
5. Lista uczestników warsztatu B
6. Lista uczestników warsztatu C
7. Lista uczestników warsztatu D

WYKAZ TABEL:

Tab.1 Liczba osób na terenie Gminy Michałów z podziałem na miejscowości.

Tab.2 Powierzchnia i ludność w 2004/2005/2006 roku.

Tab.3 Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w 2005/2006/2007 roku.

Tab.4 Ruch naturalny ludności w 2006 roku.

Tab.5 Migracje mieszkańców na terenie powiatu pińczowskiego.

Tab.6 Prognoza ludności (stan w dniu 31.12)

Tab.7 Zadania zlecone-Zasiłki stałe.

Tab.8 Zadania własne.

Tab.9 Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2006 roku.

Tab.10 Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2007 roku.

Tab.11 Powody przyznania pomocy w 2006 roku.

Tab.12 Wyплаты świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej.

Tab.13 Zasoby mieszkaniowe w 2006 roku.

Tab.14 Dodatki mieszkaniowe na terenie Gminy Michałów.

Tab.15 Pracujący według płci i sektorów w 2006 roku.

Tab.16 Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowych Urzędach Pracy w 2006 roku.

Tab.17 Osoby bezrobotne w 2007 roku.

Tab.18 Szkoły podstawowe, gimnazja, przedszkola dla dzieci i młodzieży w 2006/2007 roku w porównaniu powiat pińczowski a Gmina Michałów (liczba placówek).

Tab.19 Szkoły podstawowe, gimnazja, przedszkola dla dzieci i młodzieży w 2006/2007 roku w porównaniu powiat pińczowski a Gmina Michałów (liczba uczniów).

Tab.20 Liczba dzieci na terenie Gminy Michałów oraz kadra pedagogiczna w roku szkolnym 2007/2008. (Dane wrzesień 2007roku).

Tab.21 Liczba spraw dot. ograniczenia, pozbawienia i zawieszenia władzy rodzicielskiej.

Tab.22 Liczba osób niepełnosprawnych zamieszkałych w gminie.

Tab.23 Liczba osób niepełnosprawnych według ekonomicznych grup wieku.

Tab.24 Osoby niepełnosprawne według poziomu wykształcenia w wieku 13 lat i więcej.

Tab.25 Osoby niepełnosprawne według aktywności ekonomicznej.